

Keski-Suomen ELY- keskus

KESKI-SUOMEN ELY- KESKUKSEN KOMMENTIT/LAUSUNTO 2.5.2016 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVALUONNOKSESTA

- Lausunto: *1. Maankäyttö ja kaavoitus*
- Maakuntakaava*
- Pääpohjanjärven SL- alue; selvitettävä toteutuu maakuntakaavan suojelutavoite.
- Maakuntakaavan reitistöt; onko reitistöjen osalta osoittamis- ja yhteensovittamistarpeita?
- Vastine: **Pääpohjanjärven Mannaniemen 10 lomarakennuspaikkaa osoitetaan korvattaviksi rakennuspaikoiksi viranomaisen työneuvottelussa 20.9.2016 sovitun mukaisesti ja Pääpohjanjärven ranta-alue osoitetaan luonnonsuojelualueeksi uuden Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualueen rajauksen mukaisesti.**
- Rantaosayleiskaavaa laadittaessa ei ole tullut esille maakunnallisia reitistöjä koskevia osoittamis- ja yhteensovittamistarpeita. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.**
- Lausunto: *2. Muuta*
- Tarkistettava uusien rakennuspaikkojen osoittamismahdollisuudet ampumaratojen ja maanteiden läheisyydessä meluvaikutuksesta johtuen
- lisäksi tulee arvioida uusien rakennuspaikkojen rakentamismahdollisuudet maanteiden ja vesistöjen kapeilla ranta-alueilla ottaen huomioon maanteiden suoja-aluevaatimus (20m) ja rakentamisen etäisyysvaatimukset rannasta
- Tarkistettava uusien rakennuspaikkojen osoittamismahdollisuudet sähkölinjojen läheisyyteen
*- Kaavamerkinnot kaavakartalla ja kaavan merkintöjen selitykset- osio tulee saat-
taa keskenään yhdenmukaisiksi*
- Vastine: Uusi rakennuspaikkoja on kaavaluonnoksessa osoitettu ampumaradan läheisyyteen Mätäslammen ranta-alueella. Kyseisiä rakennuspaikkoja ei ole mahdollista siirtää pois ampumaradan läheisyydestä. Tilat rajautuvat myös valtatiehen, joka aiheuttaa myös melua. Ovat maanomistajien ainoita ranta-alueita ja rakennuspaikkoja. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.**
- Kaavaluonnoksessa on osoitettu joitakin uusia rakennuspaikkoja todennäköisesti valta- ja kantateiden melualueille. Kaavaa laadittaessa ei ole ollut käytettävissä mitattuja liikennemelutietoja. Mahdollisille melualueille sijoittuvat uudet rakennuspaikat ovat maanomistajien ainoita rakennuspaikkoja eikä niitä ole mahdollis-

ta siirtää toisalle. Lähtökohtaisesti näiden rakennuspaikkojen melunsuojaus tulee hoitaa rakennuspaikan alueella rakennuspaikan omistajan kustannuksella.

Kaavakartoille lisätään teoreettiset melualueet valta- ja kantateiden varteen tuoman esille mahdollista melunsuojaustarvetta ja ohjamaan rakennuslu-pamenettelyä.

Kaavaluonnoksessa osoitetut uudet rakennuspaikat ovat toteutettavissa maantei-den suoja-aluevaatimus (20m) ja rakentamisen etäisyysvaatimukset rannasta huomioiden. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin**

Sähkölinojen suojeluetäisyys huomioidaan erityisesti rakennuslupavaiheessa. Kaavaehdotuksen valmistelussa on tarkistettu suurten voimalinjojen läheisyyteen sijoittuvat uudet rakennuspaikat. **Rakentamisalueiden rajauksia ja rakennus-paikkojen sijoittelua täsmennetään voimalinjojen suojaetäisyydet huomioiden Mustalammella, Lahnajoella ja Myllyjoella.**

Lausunto:

3. LUONTO

Suojelun toteutuminen

- *Kaavamerkinnälliset osoittamisjärjestelyt tulee tarkistaa Natura 2000 verkoston alueiden osalta niiden toteutustavan ja toteutuneiden suojeluratkaisujen mukai-siksi*

- *Natura 2000 verkostoon sisältyvän Laihistenneva-Härkäneva-Vahvasenjoki-kohdealueen (FI0900055) Vahvasenjokea koskevien kaavaratkaisujen osalta tu-lee ottaa huomioon mm.*

- *jo tehtyjen suojeluratkaisujen sijoittuminen tulee vielä tarkistaa (mm. Sompa-lammen eteläp. puuttuu perustettu yksityinen suojelualue)*

- *osa-alueen suojelutavoitteeseen perustuen rakennuspaikat tulee osoittaa lähtö-kohtaisesti korvattavina*

- *osa-alueen suojelemista koskevat tavoitteet tulevat tarkentumaan kevään 2016 aikana (hankeusjakotoimitus)*

- *Natura 2000 verkostoon sisältyvän Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharju- kohdealueen (FI0900005) Uitusharjun ja Aittosuon osa-alueiden osalta KS-ELY- keskus neu-vottelee alueiden maanomistajien kanssa mm. kyseisille osa-alueille osoitettujen rakennuspaikkojen mahdollisesta korvattavuudesta tai muualle siirtämisestä*

Vastine:

Natura 2000 verkostoon kuuluvat ranta-alueet osoitetaan rantaosayleiskaavaehdo-tuksessa luonnonsuojelualueina niiltä osin, kun naturan toteutustapana on luon-nonsuojelulaki ja MY- alueina (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityi-siä ympäristöarvoja) niiltä osin, kun naturan toteutustapa on jokin muu kuin luonnonsuojelulaki. Lisäksi Natura-alueelle on voitu osoittaa esim. Vahvasenjoen rantaan vanhoja jo toteutuneita lomarakennuspaikkoja ja myös alueen hankeus-jakoon perustuen 2-3 uutta toteuttamiskelpoista lomarakennuspaikkaa.

Vahvasenjoen varren yksityisten omistamien alueiden maankäyttö osoitetaan alu-eella tehdyn hankeusjakotoimituksen mukaisesti. Osasta jokivarren kiinteistöistä on tehty rauhoitussopimukset ja kaavaluonnoksessa osoitetut uudet lomarakennuspaikat on korvattu maanomistajille. Näiden tilojen osalta natura-alue osoite-taan kaavaehdotuksessa kokonaan luonnonsuojelualueena. Kiinteistön Riihimäki 226-409-5-56 omistaja on valittanut jakosuunnitelmasta maaoikeuteen. Tästä syystä toimituksen loppukokous on siirtynyt vuodelle 2019. Tilan Riihimäki maankäyttö osoitetaan kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaisesti. Tilalle osoitetaan kaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteen mukaisesti yksi uusi lomara-

kennuspaikka ja natura-alue osoitetaan muilta osin luonnonsuojelualueeksi. Osa maanomistajista on halunnut säilyttää hankeuusaossa mahdollisuuden toteuttamiskelpoisen rakennuspaikan osoittamiseen omistamalleen tilalle ja rauhoituspäättöksessä on jätetty suojelun ulkopuolelle kaavaluonnoksessa osoitetun uuden rakennuspaikan mukainen alue. Näiden tilojen alueilla on siten säilytetty kaavaluonnoksen mukaiset uudet rakennuspaikat ja osoitettu natura-alue muilta osin luonnonsuojelualueeksi.

Vahvasenjoen varren Metsähallituksen omistamien alueiden osalta kaavaluonnosta muutetaan siten, että Natura 2000- verkostoon kuuluva jokivarren alue osoitetaan koko Natura-alueen osalta luonnonsuojelualueeksi (SL). Lisäksi perustetut jokivarren luonnonsuojelualueet osoitetaan luonnonsuojelualueina (SL) perustetun luonnonsuojelualueen mukaisessa laajuudessa. Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (luontopalvelut) jokivarren kiinteistöt osoitetaan luonnonsuojelualueeksi myös natura-alueen ulkopuolisista osin. Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnoimien jokivarren kiinteistöjen alueet muutetaan lausunnon mukaisesti maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M) jokivarren Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden ulkopuolisilta osin.

Lausunto:

4. Natura-alueille tai niiden läheisyyteen osoitetut uudet rakennuspaikat

- Kaavaratkaisujen vaikutukset niihin luonnonarvoihin, joiden suojelemiseksi ko. kohdealue on sisällytetty Natura 2000 verkostoon, tulee arvioida luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Erityisesti tulee huomioida seuraavat kaavaratkaisukohteet:

- Kokkokankaan pohjoiskärkeen sijoittuva RA-2- kaavamerkinnän mukainen lomarakennuspaikka (Natura 2000 verkoston kohdealue Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva , FI0900093)

- Halttusalmen etelärannalle sijoittuva RA-2- kaavamerkinnän mukainen lomarakennuspaikka (Natura 2000 verkoston kohdealue Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva , FI0900093)

- Kodantakasen ja Vekkaan ranta-alueille osoitetut uudet lomarakennuspaikat (RA) (Natura 2000 verkoston kohdealue Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharju , FI0900005)

- Ylin- järven ranta-alueelle osoitetut uudet lomarakennuspaikat (RA) (Natura 2000 verkoston kohdealue Ylin , FI0900135)

Vastine:

Karstulan kunta on laadittanut kaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa luonnonsuojelulain mukaisen natura-arvioinnin koskien lausunnossa esitettyjä Natura 2000- verkostoon kuuluville ranta-alueille kaavaluonnoksessa osoitettuja uusi lomarakennuspaikkoja. ELY- keskus on antanut lausunnon arvioinnista.

Kokkokankaan pohjoiskärkeen sijoittuva RA-2- kaavamerkinnän mukainen lomarakennuspaikka (Natura 2000 verkoston kohdealue Haukisuo-Härkäsuo-Kukkoneva , FI0900093)

Natura-arvioinnin ja ELY- keskuksen lausunnon perusteella kyseistä RA-2- rakennuspaikkaa ei olisi mahdollista toteuttaa vaarantamatta natura-alueen luontoarvoja. Toisaalta kyseisen naturan toteutustapana on rl, mal, ml ja vl eikä luonnonsuojelulaki, jolloin kyseistä rakennuspaikkaa ei voitane osoittaa kaavassa korvattavana rakennuspaikkana.

Kyseinen kaavaluonnoksessa osoitettu uusi RA-2- rakennuspaikka perustuu kantatilan perusrakennusoikeuteen ja siihen, että kyseessä on maanomistajan ainoa

ranta-alue. Rakennuspaikka on osoitettu rantasuunnittelun kantatilaan Narrila 1:227 kuuluvalla nykyisellä tilalla Narrila 1:338, johon kuuluu Pieni-Valkeisen rantaviivaa 320 m. Kaavan suunnitteluperusteena olevaan kohtuullisuusharkintaan perustuen (kantatila ja maanomistajan ainoa ranta-alue) tilalle on osoitettu luonnoksessa RA-2- rakennuspaikka n. 50 m etäisyydelle Pieni-Valkeisen rannasta Natura-alueen taakse. Rakennuspaikka rajautuu natura-alueeseen. Rakennuspaikan alueella ei ole todettu luontoarvoja kaavan luontoselvityksessä. Tien rakentaminen rakennuspaikalle voidaan ja on tarkoituksenmukaista toteuttaa natura-alueen ulkopuolella.

Kaavaluonnosta muutetaan siten, että RA-2- rakennuspaikka rajataan natura-alueen ulkopuolelle.

Halttuslammen etelärannalle sijoittuva RA-2- kaavamerkinnän mukainen lomarakennuspaikka (Natura 2000 verkoston kohdealue Haukisuo-Härkäsuu-Kukkoneva, FI0900093)

Rakennuspaikka poistetaan maanomistajan esityksen perusteella.

Kodantakasen ja Vekkaan ranta-alueille osoitetut uudet lomarakennuspaikat (RA) (Natura 2000 verkoston kohdealue Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharju, FI0900005)

Natura-arvioinnin ja ELY- keskuksen lausunnon perusteella uusien rakennuspaikkojen osoittaminen UPM:n omistamille Kotasen, Kodantakasen ja Vekkaan ranta-alueille on ongelmallista, vaikka Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharjun Natura-alueen toteutustapa on maa-ainelaki ja vesilaki ja alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmassa on sovittu alueiden käyttömahdollisuuksista. Natura-arvioinnin ja ELY- keskuksen lausunnon perusteella rakennuspaikkojen osoittaminen ei olisi lainkaan mahdollista tai rakennuspaikat eivät voisi olla tavanomaisia omarantaisia rakennuspaikkoja. Toisaalta, kun naturan toteutustapa on muu kuin luonnonsuojelulaki, niin rakennuspaikkojen osoittaminen korvattavina rakennuspaikkoina ei liene mahdollista. ELY- keskuksen lausunnon mukaan ensisijaisesti tulisi selvittää natura-alueille kaavaluonnoksessa sijoittuvien uusien rakennuspaikkojen siirtomahdollisuus UPM:n muille ranta-alueille.

Kaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa selvitettiin UPM:n kaava-alueella omistamat ranta-alueet, joille rakennusoikeutta voitaisiin siirtää UPM:n omistuksessa olevilta Natura 2000- verkostoon kuuluvilta ranta-alueilta sekä myös muilta luonnonympäristöltään arvokkailta ranta-alueilta. Lisäksi selvityksessä huomioitiin ELY- keskuksen lausunnon perusteella valta/kantateiden mahdolliselle melualueelle kaavaluonnoksessa sijoittuvat uudet rakennuspaikat sekä Vapon lausunnon perusteella toimivien turvetuotantoalueiden suojavyöhykkeelle sijoittuvat uudet rakennuspaikat. Selvityksen perusteella **kaavaluonnosta muutetaan UPM:n omistamien ranta-alueiden osalta seuraavasti:**

- Vekkaalta siirretään kolme (3) rakennuspaikkaa Ylä-Kastejärvelle (peruste natura-arvot)
- Pirttilammelta siirretään kolme (3) rakennuspaikkaa Ylä-Kastejärvelle (peruste maakuntakaavan luonnonsuojelualue, Tynnörsuon turvetuotantoalue)
- Vehkalammelta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Iso-Haapiselle (peruste kantatien 77 melualue)
- Tynnörlammelta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Iso-Haapiselle (peruste Tynnörsuon turvetuotantoalue)
- Kodantakaselta siirretään kaksi (2) rakennuspaikkaa Punajärvelle (peruste natura-arvot)
- Kodantakaselta siirretään kaksi (2) rakennuspaikkaa Särkijärvelle

(peruste natura-arvot)

- Kodantakaselta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Ylä-Viivajärvelle

(peruste natura-arvot)

- Lahnaajoelta siirretään kaksi (2) rakennuspaikkaa Ylä-Viivajärvelle (peruste kaavan luontoselvityksen arvokas luontoarvo)

- Kotaselta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Sauna-Uitukselle

(peruste natura-arvot)

- Haukilammelta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Sauna-Uitukselle

(peruste kaavan luontoselvityksen huomionarvoinen luontoarvo)

Natura-arvioinnin ja ELY- keskuksen lausunnon perusteella kaavaluonnoksessa yksityisen omistamalle tilalle **Uitusjärven ranta-alueelle osoitetut kolme uutta lomarakennuspaikkaa siirretään tilan pohjoisosan rannalle.**

Ylin- järven ranta-alueelle osoitetut uudet lomarakennuspaikat (RA) (Natura 2000 verkoston kohdealue Ylin , FI0900135)

Ylin- vesistön Natura 2000- verkostoon kuuluvan vesialueen Naturan toteutustapa on rakennuslaki ja vesilaki.

Ylin- järven itärannalle osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa siirretään saman maanomistajan Lahnaajärven ranta-alueelle.

Ylin- järven ranta-alueille osoitettuja muita uusia rakennuspaikkoja ei ole mahdollista siirtää pois. Tästä syystä sekä Natura-arviointi ja ELY- keskuksen lausunto huomioiden kaavaluonnosta ei muuteta näiden rakennuspaikkojen osalta.

Lausunto:

5. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen

- Maakuntakaavassa suojelualueeksi osoitetut alueet ESIM. Hornetinneva, Pirttikankaanneva, Rahkaneva 2, Pikkuhanhisenneva, Pirttisuo 2, Kantainsuo-Kitinsuo ja Lehtomäensuo tulee osoittaa asianmukaisella kaavamerkinnällä.

Suojelualueille osoitetut uudet rakennuspaikat tulee ensisijaisesti siirtää muualle, tarpeen vaatiessa selvitettävä rakennusoikeuksien korvausmahdollisuudet ELY-keskuksen kanssa.

Vastine:

Hornetinnevan alue osoitetaan yleiskaavassa Ruuhilammen ranta-alueen osalta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen mukaisesti. Ruuhilammelle kaavaluonnoksessa osoitetut kaksi Metsähallituksen uutta lomarakennuspaikkaa poistetaan 20.9.2016 viranomaisten työneuvottelussa sovitun mukaisesti. Heinälammelle yksityisen omistamalle kiinteistölle osoitettu uusi lomarakennuspaikka muutetaan korvattavaksi rakennuspaikaksi (-RA/1), koska rakennuspaikalla ei ole siirtomahdollisuutta.

Pikkuhanhisennevan alue osoitetaan yleiskaavassa Hanhisen ranta-alueen osalta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen mukaisesti. Kiinteistöjen rakennusoikeudet on jo kaavaluonnoksessa siirretty / osoitettu Hanhisen muille rannanosille.

- Pirttikankaanneva-Rahkaneva 2- alue osoitetaan yleiskaavassa Sarantajärven itäosan sekä Pirttijärven pohjois- ja eteläosien ranta-alueiden osalta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen mukaisesti. Kotajärven lounaisrannan osalta yleiskaava-alue rajataan uudelleen tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen reunaan. Yleiskaavassa

luonnonsuojelualueiksi osoitettavien kiinteistöjen osien rakennusoikeudet on jo kaavaluonnoksessa siirretty / osoitettu muille ranta-alueille.

Kantainsuon-Kitinsuon alueeseen kuuluvat Pirttilammen ja Pääpohjanjärven ranta-alueet osoitetaan luonnonsuojelualueiksi uuden Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualueen rajauksen mukaisesti. Pääpohjanjärven Mannaniemeen kaavaluonnoksessa osoitettu 10 uutta lomarakennuspaikkaa osoitetaan korvattaviksi rakennuspaikoiksi viranomaisten työneuvottelussa 20.9.2016 sovitun mukaisesti.

Lehtomäensuon alue osoitetaan yleiskaavassa Mustalammen luoteisosan ranta-alueen osalta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualueen rajauksen mukaisesti. Kaavaluonnoksessa lammen pohjoisrannalle osoitettu uusi lomarakennuspaikka siirretään lammen etelärannalle.

Vastinginjärven itäosan vesialue on rajattu arvokkaaksi myös kaavan luontoselvityksessä (luontoselvityksen rajausta on hieman vanhan maakuntakaavan S- rajausta suppeampi). Kaavaluonnoksessa on osoitettu 9 uutta RA- paikkaa maakuntakaavan S- vesistönosan ranta-alueille (4,4km rannanosalle), joista 7 uutta RA- paikkaa sijoittuu luontoselvityksessä arvokkaaksi rajatun vesistönosan rannoille. Alueen linnustolliset arvot on huomioitu mahdollisuuksien mukaan kaavaluonnoksen uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa. Kantatilan 121 uudet rakennuspaikat on siirretty arvokkaan rannanosan ulkopuolelle järven länsiosan ranta-alueille, jolloin on pystytty turvaamaan 1,05 km pitkän rakentamisesta vapaan rannanosan säilyminen linnustollisesti arvokkaalla vesistönosalla. Muutoin vastaavat rakennuspaikkojen siirrot eivät ole olleet kiinteistöolosuhteista johtuen mahdollisia. Vanhan maakuntakaavan S- alueelle osoitetut uudet rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan mahdollisuuksien mukaan jo rakentuneiden rakennuspaikkojen yhteyteen, jolloin rakentamisesta vapaita rannanosia säilyy mahdollisimman paljon. Milloin uutta rakentamista ei ole ollut mahdollista sijoittaa vanhojen rakennuspaikkojen yhteyteen, niin uudet rakennuspaikat on sijoitettu ryhmiin, ja myös näin pyritty järjestämään yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rantoja, jotka ovat osaltaan tärkeitä vesistönosan linnustollisten arvojen turvaamiseksi. Em. 1,05 km:n pituisen rakentamisesta vapaan rannan lisäksi arvokkaan vesistönosan itärannalla säilyy 0,53 km pitkä rannanosa yhtenäisesti rakentamisesta vapaana ja Salmensaaren koko 0,65 km pitkä rannanosa säilyy rakentamisesta vapaana. Lisäksi Jokelanlahden ranta-alueet Hirvipuron suulla säilyvät lähes nykytilanteen mukaisesti rakentamisesta vapaana. Kun tähän lisätään lyhyemmät rakentamisesta vapaat rannanosat, niin kaavaratkaisun voidaan arvioida turvaavan riittävien rakentamisesta vapaiden rantojen säilymisen myös Vastinginjärven linnustollisesti arvokkaalla vesistönosalla. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.**

Uudessa tarkistetussa maakuntakaavassa ei ilmeisesti ole osoitettu Lehtolamminnevalle maakuntakaavavarausta. Kaavan luontoselvityksessä Lehtolamminneva on rajattu huomionarvoiseksi kohteeksi. Lehtolammelle on osoitettu kaavaluonnoksessa yksi uusi RA-2- paikka perustuen kohtuullisuusharkintaan (kantatila ja maanomistajan ainoa ranta-alue), muuten lammin ranta-alue on osoitettu kaavan suunnittelukäytännön mukaisesti M- alueeksi. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.**

Lausunto:

6. Lajikohteet

- Äärimmäisen uhanalaiseksi luokitellun itukivisammaleen esiintymä Lahnaojen jokiosuudella kt 77 eteläpuolella, lsl 47 §:n mukaisesti suojeltu laji, kyseisen

alueen arvot tulee huomioida rantayleiskaavoituksessa, ELY- keskus on yhteydessä asiaan liittyen vuoden 2016 aikana kaavan laatijaan ja alueen maanomistajaan

- Erittäin uhanalaisen hiuskoukkusammaleen esiintymispaikka Kodantakasella, lsl 47 §:n mukaisesti suojeltu laji, lajiesiintymän koko laajuuden selvittäminen saattaa vaatia myös lisäselvitysten tekemistä, huomioita ko. alueen Natura- vaikutusten arvioinnin yhteydessä, ELY- keskus on yhteydessä asiaan liittyen vuoden 2016 aikana kaavan laatijaan ja alueen maanomistajaan

Vastine:

Lahnajoen jokisuun itukivisammaleen esiintymästä on perustettu erityisesti suojeltavan lajin suojelualue (päätös 8.3.2017). **Suojelualue osoitetaan ranta-osayleiskaavassa luonnonsuojelualueena (SL).**

Kodantakasen lsl 47 §:n mukaisesti suojellun lajin esiintymä on tullut esille kunnan laadittamassa Natura-arvioinnissa ja ELY:n arvioinnista antamassa lausunnossa. Lajin esiintymisalueen suojeleminen ei ole kuitenkaan tiettävästi edennyt. ELY:n lausunnon mukaan lajiesiintymä estää rakennuspaikkojen osoittamisen Kodantakasen ranta-alueelle. Ja rakennusoikeudet tulisi ensisijaisesti siirtää maanomistajan muille ranta-alueille.

Kaavaluonnoksessa Kodantakaselle osoitetut uudet rakennuspaikat siirretään maanomistajan muille ranta-alueille vastineen kohdassa 4. kuvattuna mukaisesti.

Kodantakasen ranta-alueen osalta naturan toteutustapa on metsälaki. Metsälain mukaan toteutettavat Natura 2000- verkoston alueet osoitetaan rantayleiskaavassa MY- alueina. **Kodantakasen ranta-alue osoitetaan kaavaehdotuksessa MY-alueena.**

Lausunto:

7. MAALI- alueet

- Humpin lintualue; Iso-Korppinen ja Pieni Korppinen- järvet sekä niitä ympäröivät peltoalueet ja kapeat lehtipuuvaltaiset rantametsät. Alueen linnustolliset arvot tulee ottaa huomioon kaavan laadinnassa sekä arvioitaessa kaavan vaikutuksia

Vastine:

Iso- ja Pieni Korppisen vesistöt sekä Iso-Korppisen pohjoispuoliset peltoalueet sekä myös valtatie 13 pohjoispuolella sijaitsevat Suojokea ympäröivät peltoalueet muodostavat maakunnallisesti arvokkaan lintualueen (Maali- hankkeen loppuraportti 2013, Suomenselän maakunnallisesti arvokkaat lintualueet). Iso-Korppisen maantien länsipuolisille (kt 58) ranta-alueille on osoitettu kaavaluonnoksessa 5 uutta AO- rakennuspaikkaa ja 15 RA- rakennuspaikkaa kaavan luontoselvityksessä arvokkaaksi rajatun vesialueen rannoille. Uudet rakentamisalueet on kuitenkin osoitettu pääosin taustamaastoon arvokkaiksi rajattujen rannanosien taakse. Iso-Korppisen maantien itäpuolisille ranta-alueille on luonnoksessa osoitettu 9 uutta AO- rakennuspaikkaa ja yksi RA- rakennuspaikka kaavan luontoselvityksessä arvokkaaksi rajatun vesialueen rannoille. Lisäksi vesistönsosan itäosan rannalle on osoitettu kaksi uutta AO- rakennuspaikkaa ja kaksi RA- rakennuspaikkaa. Pieni-Korppiselle ei ole osoitettu rakentamista tai muuta nykytilannetta muuttavaa maankäyttöä.

Iso-Korppisen länsipuolella uudet rakennuspaikat sijoittuvat takamaastoon ja laajat vesijättöalueet säilyvät pääosin kokonaan rakentamisesta vapaina, mikä osaltaan vähentää uusien rakennuspaikkojen toteutumisesta aiheutuvia vaikutuksia vesilinnuston kannalta. Toisaalta näin sijoitettuna rakentaminen ohjautuu osit-

tain taustamaaston peltorannoille, jotka ovat tärkeitä muuttolintujen levähdysalueita. Iso-Korppisen itäpuolella vesijättöalueet ovat kapeampia ja rakentamisalueet on rajattu ulottumaan rantaan saakka. Iso-Korppisen itäpuolen ranta-alueiden rakentaminen on keskitetty vanhan rakentamisen yhteyteen ja useamman uuden rakennuspaikan ryhmiin. Näin ranta-alueelle jää edelleen myös laajasti yhtenäisiä rakentamisesta vapaita rantoja. Lisäksi Heinäjoen jokiranta säilyy laajasti rakentamisesta vapaana.

Kaavaluonnoksessa osoitettu uusi rakentaminen mahdollisesti vaikuttaa toteutuessaan paikallisesti Humpin maakunnallisen linnustoalueen olosuhteisiin. Rakentamisalueet supistavat toteutuessaan peltoalueita, jotka toimivat linnuston levähdysalueina. Lisäksi rakennuspaikkojen käytöstä saattaa aiheutua häiriötä linnuston kannalta. Kokonaisuutena arvioiden kaavalla osoitettu uudet rakentamisalueet supistavat kuitenkin peltoalueita varsin vähän ja yli 90 % Humpin MAALI- alueen pelloista säilyy edelleen kaavan toteutuessa maa- ja metsätalousalueina. Voidaan arvioida, että kaavan toteutuminen ei vaikuta merkittävästi Iso- ja Pieni-Korppisen vesistöjen ja Humpin peltoalueiden arvoon linnustoalueena.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin. Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään Humpin Maali- aluetta koskien.

Lausunto:

- Ylin, Ruokolahti ja Kilpisuo- nimiset alueet. Alueiden linnustolliset arvot tulee ottaa huomioon kaavan laadinnassa sekä arvioitaessa kaavan vaikutuksia

Vastine:

Ylin- vesistön todetaan olevan Maali- kohde, joka virtavetenä vapautuu keväisin aikaisin jäistä ja sillä on merkitystä kevätmuuttokohteena. Linnustoarvon uhkana esitetään umpeenkasvu. Maali- kohde Ylin- vesistön vesialue kuuluu myös Natura 2000- verkostoon. Naturan toteutustapa on rakennuslaki ja vesilaki. Karstulan kunta on laadituttanut kaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa luonnonsuojelulain mukaisen natura-arvioinnin koskien lausunnossa esitettyjä Natura 2000- verkostoon kuuluville ranta-alueille kaavaluonnoksessa osoitettuja uusi lomarakennuspaikkoja. ELY- keskus on antanut lausunnon arvioinnista.

Ennen Natura-arviointia selvitettiin kaavaluonnoksessa osoitettujen uusien rakennuspaikkojen siirtomahdollisuudet saman maanomistajan muille ranta-alueille.

Ylin- järven itärannalle osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa siirretään saman maanomistajan Lahnajärven ranta-alueelle. Ylin- järven ranta-alueille osoitettuja muita uusia rakennuspaikkoja ei ole mahdollista siirtää pois. Tästä syystä sekä Natura-arviointi ja ELY- keskuksen lausunto huomioiden kaavaluonnosta ei muuteta näiden rakennuspaikkojen osalta. **Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään Ylin- vesistön Maali- aluetta koskien.**

Maali- kohde Ruokolahti sijaitsee Pääjärvellä tämän kaava-alueen ulkopuolella.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Maali- kohde Kilpisuo on luonnonsuojelualue. Suojelualueella sijaitsevat Kilpilampi ja Matolampi kuuluvat tämän kaavan alueeseen. Kilpilammen ja Matolammen ranta-alueet on osoitettu kaavaluonnoksessa SL- alueeksi perustetun suojelualueen osalta. Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu alueelle rakentamista tai muuta nykytilannetta muuttavaa maankäyttöä.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Lausunto:

8. METSO- aloite

Vahanganjärveen rajoittuvalle Niemensuon alueelle on tehty aloite METSO-suojelusta. Aloite koskee tiloja 226-409-1-461, 1-160, 1-374, 1-380, 1-336 ja 1-85. ELY- keskus arvioi alueen täyttävän METSO- ohjelman elinympäristökriteerit. ELY- keskus esittää, että kaavoituksen yhteydessä selvitetään maanomistajan halukkuus suojeluun ja tarvittaessa tähän liittyen selvitetään myös tiloilta ranta-rakennusoikeuksien siirtomahdollisuus maanomistajien muille ranta-alueille.

Vastine:

METSO- suojelualueita ei ole käytettävissä olevien tietojen perusteella vielä perustettu.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu tilalle 1-160 yksi uusi RA- paikka, tilalle 1-380 yksi uusi RA- paikka ja tilalle 1-85 yksi uusi RA- paikka. Tilan 1-374 alue on ranta-asemakaavoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (ei rakennuspaikkoja). Tilan 1-461 alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Tilan 1-336 alueelle on osoitettu yksi vanha lomarakennuspaikka, muu osa tilan ranta-alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Tilan 1-160 omistaja esittää luonnosvaiheen mielipiteenä Vanhangan ranta-alueelle osoitetun rakennuspaikan siirtämistä Valkkunalle perustuen tulevaan Niemensuon luonnonsuojelualueeseen. Siirtoa esitetään Valkkunalle kahden vanhan rakennuspaikan väliin. Vanhojen rakennuspaikkojen omistajien suhtautumisesta siirtoon ei ole tietoa. Tilan 1-85 omistaja esittää puolestaan osoitetun rakennuspaikan siirtoa sijansa etelämmäksi Vahangan ranta-alueella.

Tilan 1-160 uusi lomarakennuspaikka siirretään maanomistajan esityksen mukaisesti Valkkunalle ja tilan 1-85 rakennuspaikka siirretään etelämmäksi Vanhangan ranta-alueella. Rakennusoikeuksien siirrot edistävät esitetyn METSO- suojelualueen perustamista. Kaavaluonnosta ei muuteta tältä osin muuten lausunnossa esitetyn perusteella.

Lausunto:

9. Muita asioita

- Tulee selvittää, voiko Salmijärven länsiosaan osoitettuja 2 uutta RA- paikkaa siirtää maaomistajan muille ranta-alueille. Jos ei siirtomahdollisuutta, niin rakennuspaikat sijoitettava siten, että haitta linnustolle ja muille luontoarvoille tulee minimoiduksi.

Vastine:

Kaavaluonnoksessa Salmijärvelle osoitettuja kahta uutta lomarakennuspaikkaa ei ole mahdollista siirtää muille vesistöille, mutta nykyiset maanomistusolot mahdollistavat rakennuspaikkojen siirrot Salmijärven ranta-alueella. Salmijärven ranta-alueita kuuluu kolmen eri kiinteistön alueeseen ja kaikki kiinteistöt ovat nykyisin samassa omistuksessa.

Tilalle 226-410-4-65 osoitettu uusi lomarakennuspaikka ja tilalle 226-410-4-71 osoitettu uusi lomarakennuspaikka siirretään järven itäosaan tilalle 226-410-4-64 vanhan lomarakennuspaikan läheisyyteen.

Lausunto:

- Tulee selvittää, voiko kaavan luontoselvityksessä luontoarvoja omaaville pienille vesistöille (esim. Peuralampi, Pieni Päälampi, Päälampi, Lehtolampi, Hoikanlammit) osoitettuja uusia rakennuspaikkoja siirtää maaomistajan muille ranta-alueille. Jos ei siirtomahdollisuutta, niin rakennuspaikat sijoitettava siten, että haitta linnustolle ja muille luontoarvoille tulee minimoiduksi.

Kärjenlammin sijoittuminen kahden kunnan alueelle sekä lammen koko huomioon ottaen, tulee tarkistaa rantarakennusoikeuden osoittamismahdollisuus kyseisen lammen alueelle.

Vastine:

Kaavaluonnoksessa Peuralemmelle osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa poistetaan Metsähallituksen lausunnon perusteella.

Pieni Päälampi; Mahdolliset rakennusoikeuden siirrot on jo tehty kaavaluonnoksessa (Pieni Päälampi > Päälampi). Pienelle Päälammelle kaavaluonnoksessa sijoitettua yhtä uutta RA- paikkaa ei ole mahdollista siirtää muualle. Kyseinen uusi rakennuspaikka on perusteltua osoittaa luonnoksessa esitetyllä tavalla, jolloin saman tilan arvokkaammat Pieni Päälammen ranta-alueet säilyvät rakentamisesta vapaana.

Päälampi; Rakennusoikeutta siirretty 0,84 rp Pieneltä Päälammelta tarkoituksena saada Pienen Päälammen ranta-alue säilymään mahdollisimman laajana kokonaisuutena rakentamattomana. Päälammen luontoalueelle osoitettua rakennusoikeutta ei ole mahdollista siirtää muuta kuin Pieni Päälammelle. Luontoarvot kokonaisuutena huomioon ottaen (liito-orava, kasvi- ja lintukohteet) vaikutus luontoarvoihin tulee minimoiduksi, kun rakentaminen osoitetaan Päälammen ranta-alueelle.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Lehtolampi; 3 uutta RA- paikkaa on sijoitettu luontoselvityksen arvokkaan rannan ulkopuolelle. Samaan tilaan kuuluu myös Suolikön ranta- aluetta, minne rakennusoikeutta voisi ainakin teoriassa siirtää. Siirto ei kuitenkaan välttämättä johda luontoarvojen huomioon otamisen puolesta parempaan lopputulokseen. Siirto kuitenkin säästäisi Lehtolammen kokonaan rakentamiselta. Toisaalta siirto rikkoisi Suolikolla merkittävän yhtenäisesti rakentamisesta vapaan rannan osan. Luontoselvityksen mukaan Lehtolammen luontokohteessa on kyse rantasuusta, joka itsessään ei ole erityisen edustava, mutta Lehtolammen laskupuron varsi lisää kohteen arvoa. Koska kaavaluonnoksessa osoitetut uudet lomarakennuspaikat eivät vaaranna toteutuessaan arvokasta suorantaa eikä rakentaminen kohdistu arvokkaaseen puronvarteen, niin rakennuspaikkoja ei ole perusteltua siirtää.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Hoikanlammit; Lampien ranta-alueelle saman tilan alueelle on osoitettu kaksi erillistä RA- paikkaa. Rakennuspaikkoja ei ole mahdollista siirtää muiden vesistöjen ranta-alueille. Siirrot lampien ranta-alueen sisällä ovat maanomistusolojen puolesta mahdollisia, jos siirroilla edistetään luontoarvojen säilymistä.

Pohjoisemman Hoikanlammen ranta-alueelle kaavaluonnoksessa osoitettu uusi lomarakennuspaikka siirretään eteläisemmälle Hoikkalammelle luonnoksessa osoitetun uuden rakennuspaikan viereen. Näin muutettu muodostuu yhtenäinen rakentamisalue ja arvokas luontoalue jää mahdollisimman laajasti rakentamisesta vapaaksi. Eteläisemmän Hoikkalammen rakennuspaikkojen sijoitusalue on avohakattu laajasti ilmeisesti kahdessa vaiheessa kapeaa rantakaistalettä lukuun ottamatta, mikä osaltaan perustelee uutta rakennuspaikkojen sijoittelua luontoarvojen kannalta. Rakentamisalue sijoittuu myös eteläisemmän Hoikkalammen kalliorinteen jyrkimmän rannan osan eteläpuolelle. Yhtenäinen kahden rakennuspaikan alue parantaa kaavaratkaisua myös tien rakentamisen kannalta, niin luontoarvojen kuin taloudelliseltakin kannalta. Arvioidaan, että näin sijoitettuna uusien rakennuspaikkojen toteuttamisesta mahdollisesti aiheutuva haitta alueen luontoarvoille on mahdollisimman vähäinen.

Kärjenlammen uusi rakennuspaikka on osoitettu perustuen kaavan suunnitteluperusteena käytettyyn kohtuullisuusharkintaan, kyseessä kantatila ja maanomistajan ainoa ranta-alue, jolloin tilalle on osoitettu RA-2- rakennuspaikka. Kaavan luontoselvityksen mukaan Kärjenlammelle ei ole mitään huomioitavia luontoarvoja.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

10. MAISEMA, KULTTUURIYMPÄRISTÖ JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Lausunto:

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä on maisemallisesti arvokkaat kokonaisuudet luokiteltu joko luonnonmaiseman tai kulttuurimaiseman kannalta merkittäviin rantaosuuksiin.

Maakunnallisesti arvokkaat Luksanjärven ja Aho-Vastingin maisema-alueet on osoitettu kaavassa mam- kaavamerkinnällä. Merkintään tulee liittää alueen maisema-arvoja turvaavaa kaavamääräyksellistä ohjausta.

Luontoselvityksen mukaan Luksanniemen kulttuurimaisema-alueella tavoitteena tulee olla avointen näkymäsuuntien säilyminen. Uudisrakentamisessa tulee ottaa huomioon historiallinen alueiden käytön sijoittuminen ja maisemalliset arvot. Peltorantoja ei saa sulkea rakentamisella, vaan uudet rantarakennuspaikat tulisi ensisijaisesti sijoittaa puustoisille rantaosuuksille. Kaavaluonnoksessa on osoitettu Luksanniemen itä- ja länsirannalle useita uusia lomarakennuspaikkoja, samoin Luksanjärven länsirannalle. JA joitakin myös Luksanjoen rannoille. Pelkkään kaavaluonnoskarttaan perustuen ei ole edellytyksiä arvioida, miten luonto- ja maisemaselvityksen suositukset tulevat huomioiduksi, ja millaisia vaikutuksia uudella rakentamisella tulisi olemaan maakunnalliseen kulttuurimaisema-alueeseen. Kaava-asiakirjoihin tulee sisällyttää tätä koskevaa vaikutusten arviointia.

Luonto- ja maisemaselvityksen mukaan Aho-Vastingin kylän ranta-alueilta puutuvat järven ja kylän väliset avoimet näkymäalueet eikä rannoille sijoitu maisemallisia erityiskohteita. Lisärakentamisen pitäisi kuitenkin olla mahdollisimman vähäistä ja pienimittaista sekä tyyliltään vanhaan rakennuskantaan sopivaa. Löytänä- järven itärannalle osoitettujen uusien RA- paikkojen vaikutuksia maakunnalliseen maisema-alueeseen tulee arvioida. Tulee myös huomioida, että Koiramäen tuulivoimapuiston tuulivoimalaitoksia tulee näkymään edellä mainituille osoitettavaksi suunnitelluille RA- paikoille. Tulee huomioida, että Koiramäen tuulivoimapuiston tuulivoimalat tulevat näkymään kaavaluonnoksen mukaisille lomarakennuspaikoille.

Vastine:

Luksanniemen kärjen uudet lomarakennuspaikat (11 uutta RA- paikkaa) on sijoitettu kaavaluonnoksessa pääosin metsäisille rannanosille. Niemen länsipuolen RA/4- loma-asuntoalue sijaitsee kokonaan metsäisellä rannanosalla, samoin itäpuolen kaksi loma-asuntojen aluetta (RA/1). Niemen itäpuolen loma-asuntojen alueen RA/5 viidestä rakennuspaikasta kolme sijoittuu metsäiselle rannanosalle ja kaksi osittain niemen keskiosassa sijaitsevalle suppea-alaiselle peltokuvioille. Edellä esitetyt uudet lomarakennuspaikat sijaitsevat saman kiinteistön alueella. Kiinteistöön kuuluville laaja-alaisille ja kulttuurimaiseman arvojen kannalta keskeisille peltoalueille tai vanhan tilakeskuksen ympäristöön ei ole osoitettu kaavaluonnoksessa yhtään uutta rakennuspaikkaa. Arvioidaan, että kaavaluonnoksen mukainen kaavaratkaisu huomioi tältä osin varsin hyvin kaavan luontoselvityksen tavoitteet ja alueen kulttuurimaiseman arvot.

Kaavaluonnoksen Luksanniemen länsirannan loma-asuntoalueen RA/5 neljä uutta rakennuspaikkaa sijoittuvat peltorannalle. Kyseisen kiinteistön rakentamiseen parhaiten soveltuvat rannan sattuvat olemaan maiseman kannalta arvokkaita peltorantoja. Huonommin rakentamiseen sopivat tilan alavat metsäiset rannanosat on jätetty kaavaluonnoksessa laajasti yhtenäisesti rakentamisesta vapaaksi. **Maanomistajan esityksen perusteella yksi avoimelle peltorannalle osoitetuista rakennuspaikoista siirretään metsäsaarekkeeseen sijoittuvaksi takamaaston asuinrakennuspaikaksi ja toinen rakennuspaikka siirretään Heinätienlahden metsäisen rannanosan reunaan Lahtikallion talouskeskuksen kohdalle.**

Luksanjärven länsirannan uudet rakennuspaikat sijoittuvat yhtenäisiin ryhmiin pääosin metsäisille rannanosille tai peltojen reuna-alueille. Laaja-alaisille maiseman kannalta keskeisille peltoalueille ei ole osoitettu rakentamista. Luksanjoen kaksi uutta RA- paikkaa sijoittuvat pellolle laajan peltoalueen ja metsän reunaan. uusien rakennuspaikkojen toteuttaminen ei siten sulje peltorantojen näkymäsuuntia.

Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään tältä osin.

Aho-Vastingin maakunnallisella maisema-alueen Löytänän ranta-alueella sijaitsee tällä hetkellä 13 vanhaa RA- paikkaa, 5 AO- paikkaa, 3 maatilan talouskeskuksen aluetta ja yksi matkailualue. Kaavaluonnoksessa on kyseiselle rannanosalle osoitettu yhteensä 7 uutta lomarakennuspaikkaa (RA). Kaikki uudet rakennuspaikat on sijoitettu metsäisille rannanosille olemassa olevien rakennuspaikkojen yhteyteen. Uutta rakentamista ei osoiteta lainkaan Aho-Vastingin pienpiirteisille peltorannoille. Uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa on myös huomioitu uudessa rakennusinventoinnissa esitetyt paikallisesti tärkeät tai erittäin tärkeät rakennetun ympäristön kohteet.

Rantaosayleiskaavaluonnoksessa osoitetut uudet rakennuspaikat ovat olleet tiedossa tuulivoimayleiskaavaa laadittaessa ja rantaosayleiskaavaluonnos on huomioitu tuulivoimayleiskaavaa laadittaessa. Koiramäen tuulivoimayleiskaavan yhteydessä on laadittu vaikutusarviointi, joka voidaan sisällyttää tämän kaavan asiakirjoihin.

Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään tältä osin.

Lausunto:

Valtakunnallisesti arvokkaat kohteet, joiden perusteisiin on sisältynyt yhtenä erityisarvona maisema-arvot. Kyseisiä kohteita ovat Kodantakanen Uhumusvesi, kasvisto, maisema) ja Teerijärven kumpumoreeni (geologia ja maisema) Kodantakaselle on osoitettu 6 uutta RA- paikkaa, vaikka luontoselvityksen tavoitteeksi on osoitettu kokonaan rakentamiselta säästettävä vesistö. Järven jättäminen kokonaan rakentamisesta vapaaksi tulee vielä selvittää.

Teerijärven lounaisrannalle osoitetun uuden lomarakentamisen osalta tulee vielä tarkistaa, että sijoittuminen on sellainen, että arvokas kumpumoreenikenttä jää kokonaan rakentamiselta mukaan lukien tiestörakentaminen vapaaksi.

Vastine:

Kodantakaselle kaavaluonnoksessa osoitetut uudet lomarakennuspaikat siirretään vastineen kohdassa 4. esitetyn mukaisesti saman maanomistajan muille ranta-alueille. Kodantakasen ranta-alueen osalta naturan toteutustapa on metsälaki. Metsälain mukaan toteutettavat Natura 2000- verkoston alueet osoitetaan rantayleiskaavassa MY- alueina. **Kodantakasen ranta-alue osoitetaan kaavaehdotuksessa MY- alueena.**

Teerijärven uudet rakennuspaikat on osoitettu Karstulan valtionmaalle kaavan luontoselvityksen arvokkaan alueen rajausta huomioiden. Rakennuspaikat on sijoitettu luontoselvityksen arvokkaan rannanosan ulkopuolelle. Arvokas rannansa on osoitettu kaavaluonnoksessa MY- alueeksi. Metsähallitus on esittänyt lausunnossaan MY- aluevarauksen muuttamista M- alueeksi.

Läntisin kaavaluonnoksessa osoitettu uusi lomarakennuspaikka siirretään tuulivoimayleiskaavan melualueen vuoksi hieman idemmäksi. Samalla uusi rakennuspaikka siirtyy hieman kauemmaksi arvokkaasta kumpumoreenialueesta.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin. Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään.

Lausunto:

Luonto- ja maisemaselvityksen maakunnallisesti arvokkaiksi luokiteltuihin kohteisiin Lehtosaari-Halkonniemi (maisema, luonnonmetsä) ja Vekkaa-järvi (humusvesi, maisema) sisältyy maisema-arvoja. Selvityksen tavoitteissa Vekkaa-järvi on esitetty kokonaan rakentamisesta vapaaksi. Järven rannalle on kuitenkin osoitettu 3 uutta RA- paikkaa. Muuten rannat on osoitettu SL- alueeksi. Luontoselvityksen tavoitteen toteutumista tulee vielä selvittää.

Vastine:

Vekkaalle kaavaluonnoksessa osoitetut uudet lomarakennuspaikat siirretään vastineen kohdassa 4. esitetyn mukaisesti saman maanomistajan muille ranta-alueille. Vekkaan ranta-alueen osalta naturan toteutustapa on metsälaki. Metsälain mukaan toteutettavat Natura 2000- verkoston alueet osoitetaan rantayleiskaavassa MY- alueina. **Vekkaan ranta-alue osoitetaan kaavaehdotuksessa MY- alueena.**

Kaavan luontoselvityksen mukaiselle Lehtosaaren arvokkaalle rannanosalle ei ole osoitettu kaavaluonnoksessa uusia rakennuspaikkoja. Saari on osoitettu SL- alueeksi. Myös Halkonniemen arvokas rannansa on jätetty pääosin rakentamisesta vapaaksi. Alueelle on osoitettu yksi uusi RA- paikka vanhan rakennuspaikan viereen.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin. Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään.

Lausunto:

Vahangan kylänraitti
- *maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö ja paikallisesti arvokas kulttuuriympäristö*
- *harkittava paikallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen kaavallinen osoittamistarve*
- *maisemallisesti arvokkaat rantapellot ja niiden avoimina ja rakentamiselta vapaina säilyminen*
- *kaavan luonto- ja maisemaselvityksen mukaan arvokas kulttuurimaisema on huomioitava ja että jäljellä olevia avoimia peltorantaosuuksia ei tule sulkea rakentamisella ja että Vahangan kylän mahdollinen laajeneminen vaatii erityisen huolellista suunnittelua*
- *Ranta-ahon ja Sääkslahden peltorannoille on sijoitettavissa enintään yksi lomarakennuspaikka ilman maisema-arvoihin kohdistuvaa merkittävää heikentämistä*
- *rakentamiselta kokonaan säästettäväksi suositellaan myös Sääksniemen kärki, Lapinkallio ja Lehtosaari*
- *näiltä osin kaavan vaikutusten arviointia täydennettävä*

Vastine:

Rantayleiskaavalla suunnitellaan ainoastaan Vahangan kylän ranta-alueiden maankäyttöä. Varsinainen kyläalue ei kuulu kaava-alueeseen eikä kaavalla ohjata

Vahangan kylän mahdollisia laajenemistarpeita. Vanhangan kylänraitti on luokiteltu kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä huomionarvoiseksi alueeksi. Vahangan huomionarvoiseksi luokitellun kylänraitin alueelle ei ole osoitettu kaavaluonnoksessa yhtään rantayleiskaavaan perustuvaa uutta rakennuspaikkaa.

Ranta-ahon huomionarvoiselle peltorannalle on osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka, joka on sijoitettu vesistön suunnasta tarkasteltuna peitteiselle rannan osalle (rantametsä ja metsäsaareke).

Sääkslahden peltorannalle on osoitettu 2 uutta RA- paikkaa. **Rakennuspaikat siirretään avoimelta peltoalueelta maatalan talouskeskuksen läheiselle ranta-alueelle, missä uusi rakentaminen sijoittuu vanhan rakentamisalueen yhteyteen ja uudisrakentamisen maisemavaikutus on suppeampi.** Sääkslahden talouskeskuksen pihapiiri on rakennusinventoinnin erittäin tärkeä rakennuskohde. Vanhan pihapiirin ja uusien lomarakennuspaikkojen väliin jää metsäaluetta ja uusi rakentaminen voidaan toteuttaa siten, että uudisrakentaminen ei muuta vahaa talouskeskuksen pihapiiriä.

Sääksniemen kärkeen ei ole osoitettu uutta rakentamista, alue on ranta-asemakaavoitettu ja ranta-asemakaavan mukainen rakentaminen jo toteutettu

Lehtosaareen ei ole osoitettu uutta rakentamista.

Lapinkallion luonto- ja maisemaselvityksen mukaiselle huomionarvoiselle rannanosalle ei ole osoitettu uusia rakennuspaikkoja, alue on osoitettu muinaisjään-
nösalueeksi (SM). SM- alueen eteläpuolelle on osoitettu yksi uusi RA- paikka ja pohjoispuolelle 2 uutta RA- paikkaa. **Lapinkallion SM- alueen eteläpuolelle kaavaluonnoksessa osoitettua uutta rakennuspaikkaa siirretään hieman etelämmäksi tilan etelärajalle.**

Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään.

Lausunto:

Vahvanen järven Talassaari

- kaavan luonto- ja maisemaselvityksen tavoitteena säästää Talassaari kokonaan rakentamiselta, luonnoksessa kuitenkin 2 uutta RA- paikkaa

Enonjärven Mustasaari

- kaavan luonto- ja maisemaselvityksen tavoitteena säästää Mustasaari kokonaan rakentamiselta, luonnoksessa kuitenkin 1 uusi RA- paikka

Vastine:

Talassaaren p-ala on 4,35 ha. Todellista rantaviivaa on 1,2 km ja muunnettua rantaviivaa 0,73 km. Kaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteen mukaan kantatilan (Talassaaren) rakennusoikeus on $2,19 = 2$ rp. Kyseessä kantatila Heikkilä 14:91 (146), jonka omistaa Metsähallitus. Metsähallitus ei ole esittänyt lausunnossaan Talassaareen osoitettujen uusien rakennuspaikkojen poistamista.

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä Talassaari on luokiteltu huomionarvoiseksi alueeksi, saarella ei kuitenkaan ole maisemallisia erityisarvoja tai tärkeitä yksityiskohtia. Rannat järveen asti nuorta männikköä, jonka maisemallinen arvo on vähäinen. Arvo perustuu rakentamattomiin rantaosuuksiin, jotka ovat järvimaisemassa näkymäalueita erottavia rajapintoja.

Talassaari säilyy edelleen pääosiltaan rakentamisesta vapaana. Kokonaisuutena arvioiden kahden rakennuspaikan toteutumista aiheutuva vaikutus saaren rantojen

maiseman rajapintaan on vähäinen. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.**

Mustasaaren p-ala on 3,62 ha. Todellista rantaviivaa 0,74 km ja muunnettua rantaviivaa 0,73 km. Kaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteen mukaan Mustasaaren rakennusoikeus on 2,19 = 2 rp. Kantatilan (153*) jäljellä oleva rakennusoikeus 1 rp kuuluu tilalle VILLAROSA (Mustasaari, Hakojärvi). Mustasaaren rakennusoikeutta ei ole mahdollista siirtää tilan Hakojärven ranta-alueelle, koska tilan alue Hakojärvellä muodostuu yhdestä vanhasta lomarakennuspaikasta

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä Mustasaari on luokiteltu arvokkaaksi alueeksi, vaikka arvoluokka on P-. Saaren todetaan olevan Enonjärven länsipään maisemassa merkittävä ja näkyvä kohde. Saari on loppukäytön elinaluetta ja mahdollinen pesimispaikka.

Rakennuspaikkaa ei ole perusteltua poistaa lausunnon perusteella. Rakennuspaikan alueelle osoitetaan kaavamerkintä, jonka tarkoituksena on tuoda esille ranta-alueen luonnonmaiseman arvot ja turvata niiden säilyminen rakennuspaikkaa toteutettaessa.

Lausunto:

*Isokylän kulttuurimaisema Hakojärven pohjoisrannalla
- kulttuurimaisema osoitettava paikallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa osoittavalla kaavamerkinnällä / kaavamääräyksin*

Punajärven Pitkälahti

- kaavan luonto- ja maisemaselvityksen tavoitteena säästää Pitkälahti kokonaan rakentamiselta, kaavaluonnoksessa osoitettu kuitenkin 5 uutta RA- paikkaa

Salintuvan laidun (perinnemaisema) Humpin Suojoen Jyrkkälammin alueella

- sijoittuu kaavaluonnoksen AM- alueelle

- perinnemaisemakohteet tulisi osoittaa omalla kaavamerkinnällä ja merkintään liittyvällä kaavamääräyksellisellä ohjauksella

Vastine:

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä esitetty Isokylän kulttuurimaisema (109) on luokiteltu paikallisesti arvokkaaksi (P+) ja esitetty selvityksessä huomionarvoisena alueena. Huomionarvoisia alueita ei ole osoitettu erillisillä kaavamerkinnoillä. Nämä kohteet on huomioitu mahdollisuuksien mukaan lähinnä uusien rakentamisalueiden sijoittelussa.

Kaavaluonnoksessa on ainoastaan todettu Isokylän kulttuurimaiseman alueella nykyinen maankäyttö. Alueelle ei ole osoitettu uusia rakennuspaikkoja eikä muita alueen nykytilaan muuttavia aluevarauksia. Kaavaluonnoksen mukaisen maankäytön toteutuminen ei siten vaikuta Isokylän kulttuurimaiseman nykytilaan.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin. Alueen arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet huomioidaan kaavaehdotuksessa uuteen rakennusinventointiin perustuen.

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä Punajärven Pitkälähdän pohjukka (127a) sekä Koppelniemi (126) on luokiteltu huomionarvoiseksi alueeksi. Alueiden arvoluokka on (P-). Pitkälähdän pohjukan luontoarvona on rantaluhta. Koppelniemi ja rakentamattoman Pitkänien kärkeä muodostavat maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Niemet sijaitsevat näkyvällä paikalla. Näkyvyyttä korostaa vanha rantapuusto ja Koppelniemen korkeuserot. Oman maisemakokonaisuuden muodostama Pitkälahti esitetään säilytettäväksi kokonaan rakentamisesta vapaana.

Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu uusia rakennuspaikkoja luonto- ja maisemaselvityksessä mainituille maiseman kannalta arvokkaimmille Koppelniemen ja Pitkäniemen kärjen rannanosille. Pitkäniemen alue on ranta-asemakaavoitettu, ja Pitkäniemen kärkeen on ranta-asemakaavoitettu neljä vielä toteutumaton RA-paikkaa.

Pitkälahden pohjukkaan on osoitettu 1 uusi RA- paikka yksityishenkilöiden omistamalle tilalle. Tilaan ei kuulu muita rantarakennusoikeutta mitoittavia rantoja. Pitkälahdelle on osoitettu 4 uutta RA- paikkaa UPM:n omistamalle kiinteistölle. Uudet rantaosayleiskaavaluonnokseen perustuvat rakennuspaikat on sijoitettu luonto- ja maisemaselvityksen huomionarvoisten rannanosien ulkopuolelle.

Yksi UPM:n Pitkälahden ranta-alueelle osoitettu uusi rakennuspaikka siirretään Koppelniemen eteläpuolen ranta-alueelle. Pitkälahden ranta-alueelta ei ole mahdollista siirtää enempää rakennusoikeutta yhtiön muille Punajärven ranta-alueille, kun huomioidaan rakennusoikeuksien siirrot Natura 2000- verkostoon kuuluvien vesistöjen ranta-alueilta Punajärvelle.

Kaavan luonto- ja maisemaselvityksessä Salintuvan laidun (148) on luokiteltu huomionarvoiseksi alueeksi. Alueiden arvoluokka on (P-). Niityn hoidoksi suositellaan laiduntamisen jatkamista erillään nurmilaitumista. Huomionarvoisia arvoluokan (P-) alueita ei ole osoitettu erillisillä kaavamerkinnoilla. Nämä kohteet on huomioitu mahdollisuuksien mukaan lähinnä uusien rakentamisalueiden sijoittelussa. Salintuvan laitumen laidunnus on loppunut.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Lausunto:

11. Rakennusinventointiaineisto

- kattavuus ja ajantasaisuus / rakennussuojellisten kohteiden osoittamistarve tulee vielä selvittää yhteistyössä K-S museon kanssa

- käytetyn /s- merkinnän riittävyys, rakentamistapaohjeistuksen tarkentamis- ja täydentämistarve selvitettävä

- harkittava, tarvitseeko joihinkin kaavamerkintöihin liittää määräys kaivamiseen, louhimiseen, täyttämiseen, ruoppaamiseen, pengertämiseen ja muihin mahdollisiin luonnontilaa muuttaviin toimenpiteisiin kohdistuvasta kaavamääräyksestä ohjauksesta.

MY- kaavamerkintä

- tulisi harkita erilaisia ympäristöarvoja jonkinasteisesti esiintuvaa esim. indeksointiin perustuvaa esitystapaa

Vastine:

Kaavaluonnosta laadittaessa alueen kulttuuriympäristön arvoista on ollut käytävissä maakunnallista selvitysaineistoa sekä Karstulan kunnan rakennusinventointi vuodelta 1988.

Kaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa on laadittu uusi rakennusinventointi (FCG 30.8.2017). Uuden rakennusinventoinnin erittäin tärkeät ja paikallisesti tärkeät rakennuskohteet osoitetaan kaavakartalla sk1- (erittäin tärkeä rakennetun ympäristön kohde) ja sk2- (paikallisesti tärkeä rakennetun ympäristön kohde) kohde-merkinnöillä. Vastaavasti erittäin tärkeät ja paikallisesti tärkeät rakentamisalueet osoitetaan sk1- ja sk2- viivamerkinnoilla. Sk1- ja sk2- kaavamerkintöihin Keski-Suomen maakuntamuseon ohjeistuksen mukaisesti kaavamääräys: *Merkittävisistä korjaus- tai muutossuunnitelmista tulee pyytää Keski-Suomen museon lausunto*

ennen rakennus- tai toimenpideluvan hyväksymistä. Lisäksi niiden aluevarausten alueet, joilla sijaitsee sk1 tai sk2- kohteita, osoitetaan /s- aluevarauksina.

Kaivamiseen, louhimiseen, täyttämiseen, ruoppaamiseen, pengertämiseen yms. toimenpiteistä määräämiseen ei nähdä yleiskaavallista ohjaistarvetta. Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Kaavan arvokkaiden luontokohteiden osoittamistapa (MY- aluevaraukset) perustuu Karstulan aiemmissa rantaosayleiskaavoissa noudatettuun käytäntöön. Tiedot luontokohteista löytyvät kaavaselostuksesta ja kaavan luonto- ja maisemaselvityksestä. Merkitsemistapaa ei siten pidetä tarpeellisenä muuttaa. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.**

Lausunto:

12. LIIKENNE

- Liikenteellisten vaikutusten arvioinnissa tulisi erityisesti huomioida osoitettavan vakituksen asutuksen sijoittumista mm. palveluiden sekä kevytliikenne-, joukkoliikenne- ja koulukuljetusreittien suhteen.

- vaikutusten arviointiin tulee sisällyttää maanteiden meluvaikutustarkastelut ja mikäli melualueelle tulee osoitettavaksi uusia rakennuspaikkoja, tulee kaavassa tuoda esille niihin liittyvät melunsuojaustarpeet. Perussuunnitteluperusteena tulee olla, että melualueelle ei osoiteta uusia rakennuspaikkoja

- suunniteltujen maanteihin rajautuvien rakennuspaikkojen osoittamisessa huomioitava maanteiden suoja-alueet (20m)

- kaavaselostuksessa tuotava esille, että uusien osoitettavaksi suunniteltujen rakennuspaikkojen kulkuyhteyksien järjestelyissä ensisijaisena lähtökohtaratkaisuna tulee olla jo olemassa olevien liittymien hyödyntäminen, selostuksen kohdassa 6.4 olisi hyvä tuoda esille myös seututietaso (seututiet 636 ja 697)

Vastine:

Rantaosayleiskaavalla on osoitettu yhteensä 27 uutta erillispientalon (AO) rakennuspaikkaa. Pääosa uusista asuinrakennuspaikoista on osoitettu Karstulan kirkonkylän ja Humpin kylän läheisille ranta-alueille. Uudet asuinrakennuspaikat sijoituvat edullisesti olevien liikenneväylien varteen / läheisyyteen. Karstulan haja-asutusalueen kylillä ei juurikaan ole rakentuneita kevyenliikenteen yhteyksiä. Joukkoliikenne ja koulukuljetukset toimivat ainakin pääosalla uusien asuinrakennuspaikkojen alueista, niin kuin ne ylipäänsä nykyisin ovat toimiakseen. Peruspalvelut löytyvät Karstulan kirkonkylältä koko kaava-aluetta koskien.

Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään tältä osin.

Kaavaa varten ei ole tehty meluselvityksiä eikä todellista tietoa liikennemelun häiriöalueista ole käytettävissä. Voidaan arvioida, että kaavaluonnoksessa on sijoitettu uusia rakennuspaikkoja seutu-, kanta- ja valtateiden mahdollisille melualueille. Kantatilojen ja maanomistajien tasapuolinen kohtelu rakennusoikeuden osoittamisessa johtaa siihen, että yksittäisiä uusia rakennuspaikkoja sijoittuu myös mahdollisille melualueille.

Vastuu melunsuojauksen järjestämisestä kuuluu kaavan toteuttajalle / kiinteistön omistajalle, kun kaavalla osoitetaan tietoisesti uusia rakennuspaikkoja mahdollisille liikenteen melualueille.

Mahdollisille melualueille sijoittuvat uudet rakennuspaikat tarkistetaan ja mahdollisuuksien mukaan niitä pyritään siirtämään saman maanomistajan muille ranta-alueille.

Kaavakartoille lisätään valtatie 13, kantateiden 58 ja 77 sekä seututeiden 636 ja 697 varteen mahdollista liikenteen meluhäiriötä kuvaavan teoreettisen melualueen kaavamerkintä. Merkinnän kaavamääräys on muotoa: Suunniteltaessa rakentamista teiden läheisyyteen on selvitettävä mahdollinen meluntorjuntatarve. Sisämeluntorjunta tulee ottaa huomioon julkisivun rakenteellisissa ratkaisuissa ja ulkomeluntorjunta rakennusten sijoittelussa tai muuten rakenteellisin keinoin. Melusuojaus tulee toteuttaa kiinteistön omistajan toimesta.

Kaavaluonnoksessa osoitetut uudet rakennuspaikat ovat toteutettavissa maanteiden suoja-aluevaatimus (20m) ja rakentamisen etäisyysvaatimukset rannasta huomioiden. **Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin**

Kaavaselistuksessa tuodaan esille, että uusien rakennuspaikkojen tieyhteydet tulee suunnitella siten, että kulku yleiselle tielle järjestetään ensisijaisesti olemassa olevien liittymien kautta. Selostuksen kohtaan 6.4 lisätään tieto myös seututietasosta (seututiet 636 ja 697).

Lausunto:

13. YLEISTÄ

- *Kaava-asiakirjoista puuttuu kokonaan kaavan vaikutusten arviointi. Näin ollen ei ole edellytyksiä ottaa kantaa kaavan vaikutusten arvioinnin kattavuuteen, asianmukaisuuteen ja riittävyyteen.*
- *Kaavan vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös mahdollisia yhteisvaikutuksia alueelle laadittujen tai laadittavana olevien tuulivoimayleiskaavojen kanssa.*
- *Kaava-asiakirjoista puuttuu Natura- vaikutusten arviointi. Kaava-asiakirjoja tulee tältä osin täydentää.*
- *Tulee tarkistaa, sijoittuuko kaava-alueelle osoittamistarpeen omaavia maaperäntietojärjestelmään sisältyviä kohteita (pilaantuneita maa-alueita)*

Vastine:

Kaavaselistusta täydennetään kaavan vaikutusten arvioinnilla.

Karstulan kunta on laadittanut kaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa luonnonsuojelulain mukaisen natura-arvioinnin koskien lausunnossa esitettyjä Natura 2000- verkostoon kuuluville ranta-alueille kaavaluonnoksessa osoitettuja uusi lomarakennuspaikkoja. ELY- keskus on antanut lausunnon arvioinnista. Kaavaratkaisua on muutettu natura-arvioinnin ja ELY- keskuksen siitä antaman lausunnon perusteella vastineen kohdassa 4. esitetyn mukaisesti.

Kaava-alueelle sijoittuvia pilaantuneiden maa-alueiden kohteita ovat :

- Ampumarata Mätäslammen pohjoisrannalla
- Vanha maisemoitu kaatopaikka Lamminsuonlammen-Leipolammen pohjoispuolella.

Pilaantuneiden maa-alueiden kohteet tuodaan esille kaavaselistuksessa. Kunnan omistamalla alueella sijaitseva vanha kaatopaikka rajataan kaava-alueen ulkopuolelle.

Keski-Suomen museo

KESKI-SUOMEN MUSEON LAUSUNTO 22.6.2015 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAARVALUONNOKSESTA

Lausunto:

1.Kaavakartoilta puuttuu seuraavat muinaismuistolain (295(1963) suojelamat kiinteät muinaisjäännökset: Ylä-Viivajärvi 3 (mj.tunnus 10000583), Vahvanen 1 (mj.tunnus 1000010565) sekä Vahvanen 2 (mj.tunnus 1000010568). Nämä kohteet tulee merkitä kaavakartalle.

SM-aluemerkinnän kaavamääräys tulee muuttaa muotoon: Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen (Museovirasto tai maakuntamuseo) lausunto.

SM-kohdemerkinnän kaavamääräys tulee muuttaa muotoon: Muinais- muistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen (Museo- virasto tai maakuntamuseo) lausunto.

Muilta osin Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa ranta- osayleiskaavan luonnokseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta .

2.Kaavakarttojen kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennettua ympäristöä ja rakennusperintöä koskevat tiedot pohjautuvat vuoden 1988 kuntainventointiin, joka on vanhentunut. Kaavaa varten on maa- kunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt selvitetty vuonna 2003. Rakennetusta kulttuuriympäristöstä tulisi museon mielestä laatia ehdotusvaihetta varten uusi rakennusselvitys, jotta ajantasaiset, arvokkaat ominaispiirteensä säilyttäneet pihapiirit ja alueet voidaan osoittaa ja ohjata rakentamista ottamaan huomioon paikallinen rakennusperinne ja arvot. Kaavamerkinnöissä /s merkintä ei riittävällä tavalla säilytä rakennusperintöä. /s merkinnän sijasta tulisikin käyttää sr-merkintää, joka voi tarkoittaa suojeltavaa rakennusta tai rakennus- ryhmää. Merkintään tulee liittää määräys: Merkittävistä korjaus- tai muutossuunnitelmista tulee pyytää Keski-Suomen museon lausunto ennen rakennus- tai toimenpideluvan hyväksymistä. Myös kaavan vaikutuksia sr-merkinnällä varustettuihin kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin rakennuksiin ja kulttuuriympäristöihin tulee selvittää kaavan vaikutusarvioinnissa.

Vastine:

1. Kyseiset kohteet on luokiteltu kaavan arkeologisessa inventoinnissa mahdollisiksi muinaisjäännöskohteiksi, minkä vuoksi niitä ei ole esitetty kaavaluonnoksessa kiinteinä muinaisjäännöksinä. Maakuntamuseon mukaan ko. kohteiden status on kuitenkin kiinteä muinaisjäännös ja ne osoitetaan kaavakartalle.

Kaavakartalle lisätään kiinteät muinaisjäännökset Ylä-Viivajärvi 3 (mj.tunnus 10000583), Vahvanen 1 (mj.tunnus 1000010565) sekä Vahvanen 2 (mj.tunnus 1000010568) lausunnossa esitetyn mukaisesti.

Kohteet Vahvanen 1 ja 2 sijoittuvat uusien lomarakennuspaikkojen alueille ja rakennuspaikkojen sijoittelua / rajauksia joudutaan muuttamaan tilan 226-409-5-115 kahden uuden lomarakennuspaikan osalta. Kaavaluonnoksessa tilalle 226-409-5-115 osoitettua kolmen lomarakennuspaikan aluetta siirretään muinaisjäännösalueen vuoksi yhden rakennuspaikan verran pohjoisemmaksi. Tilan 226-409-5-115 etelärajan niemekkeeseen kaavaluonnoksessa osoitettu uusi lomarakennuspaikka supistuu muinaisjäännösalueen verran.

SM-aluemerkinnän kaavamääräys muutetaan lausunnon mukaisesti muotoon: Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen (Museovirasto tai maakuntamuseo) lausunto.

SM-kohdemerkinnän kaavamääräys muutetaan lausunnon mukaisesti muotoon: Muinais- muistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen (Museo- virasto tai maakuntamuseo) lausunto.

2. Kaavaa varten on laadittu uusi rakennusinventointi (FCG 30.8.2017). Uuden rakennusinventoinnin erittäin tärkeät ja paikallisesti tärkeät rakennuskohteet osoitetaan kaavakartalla sk1- (erittäin tärkeä rakennetun ympäristön kohde) ja sk2- (paikallisesti tärkeä rakennetun ympäristön kohde) kohdemerkinnöillä. Vastaa- vasti erittäin tärkeät ja paikallisesti tärkeät rakentamisalueet osoitetaan sk1- ja sk2- viivamerkinnoilla. Sk1- ja sk2- kaavamerkintöihin liitetään lausunnossa esite- tyn mukaisesti kaavamääräys: *Merkittävistä korjaus- tai muutossuunnitelmista tu- lee pyytää Keski-Suomen museon lausunto ennen rakennus- tai toimenpideluvan hyväksymistä.* Lisäksi niiden aluevarausten alueet, joilla sijaitsee sk1 tai sk2- koh- teita, osoitetaan /s- aluevarauksina.

Keski-Suomen liitto

KESKI-SUOMEN LIITON LAUSUNTO 22.6.2015 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVALUONNOKSESTA

Lausunto:

Suunnittelualueelle tai sen vaikutusalueelle sijoittuu monia sekä Keski-Suomen lainvoimaiseen kokonaismaakuntakaavaan että sitä täydentäviin vaihekaavoihin (1.-4.) sisältyviä alue- varauksia ja merkintöjä. Erityisen huomion arvoisia alueelle sijoittuvista maakuntakaavamerkinnöistä ovat luonnonsuojeluun, kulttuuriympäristöihin ja luonnonvaroihin liittyvät kohteet.

Maakuntakaavavaraukset on otettu pääsääntöisesti huomioon rantaosayleiskaavaluonnoksessa. Suunnittelualueelle sijoittuu kuitenkin monia 3. vaihemaakuntakaavassa (3.VMK) osoitettuja uusia soidensuojelualuvarauksia, joiden yleiskaavarajaukset eivät kaikilta osin vastaa maakuntakaavarajauksia.

1. Pääpohjanjärven lounaisrannalla sijaitsee 3.VMK:n luonnonsuojelualue Kantainsuo-Kitinsuo (SL, nro 243). Maakuntakaavan suojelurajaukseen kuuluu koko Pääpohjanjärven länsipuoleinen rantaviiva kaakkoispäästä luoteispäähän. Rantaosayleiskaavaluonnoksessa Mannaniemeen on osoitettu kaksi RA-korttelialuetta, yhteensä 10 rakennuspaikkaa (pohjoisosan karttalehti 2). Lisäksi niemen tyvi ja osia järven luoteispäästä on yleiskaavaluonnoksessa merkitty M-alueeksi.

Vaikka Mannaniemi on suurimmaksi osaksi kivennäismaata, niemi katsottiin 3. VMK- ratkaisussa merkittäväksi osaksi Kantainsuo-Kitinsuon suojelualuekokonaisuutta. Niemeen kulkeminen edellyttäisi tien rakentamista luonnontilaisen suon poikki, mikä yhdessä lomarakennusten kanssa vaikuttaisi merkittävästi suojelukokonaisuuden luonnontilaisuuteen. Keski- Suomen liiton mielestä Mannaniemen yleiskaavaratkaisu on maakuntakaavan vastainen.

2. Maakuntakaavan ja yleiskaavaluonnoksen välillä on pieniä rajauseroavuuksia myös länsiosan karttalehdelle 6 sijoittuvilla Hornetinnevan (SL, nro 242), Pikkuhanhisennevan (SL, nro 261) ja Rahkaneva 2:n (SL, nro 263) luonnonsuojelualueilla. Poikkeavuudet maakuntakaavan nähden tulisi perustella kaavaselostuksessa.

3. Länsiosan karttalehdelle 3 sijoittuville Natura 2000 –alueille on merkitty yleiskaavassa SL- alueita. Maakuntakaavassa alueet ovat muulla lainsäädännöllä toteutettavina kohteina (ei SL-alueina). Liiton mielestä asialla ei ole maakuntakaavoituksen kannalta merkitystä. Maakuntakaavassa suojelukohteena olevan Vastinginjärven (S, nro 8) osalta liitto pitää yleiskaavaratkaisua riittävänä.

4. Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi maakuntakaavan maakunnallisesti arvokasta maisema- aluetta. Maakuntamääräyksen mukaan alueiden suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja

identiteetti. Maisema-alueet on otettu huomioon yleiskaavassa ja alueet on merkitty kaavaluonnokseen mam-merkinnällä. Kaakkoisosan karttalehdelle 3 sijoituksella Luksanjärven maisema-alueella Luksanniemen länsirannan avoimelle peltorannalle on sijoitettu neljä uutta rakennuspaikkaa. Rakennuspaikat näkyvät selvästi sekä Luksanperältä että Luksanniemestä avautuvassa maisemakuvassa. Liiton mielestä rakennuspaikkojen sijoittaminen niemen länsirannalla pohjoisemmaksi olisi ollut maisemallisesti parempi ratkaisu.

Liitto pitää yleiskaavatyötä varten tehtyjä selvityksiä riittävinä. Erityisesti luontoselvitys on seikkaperäinen ja asiantuntijuudella laadittu.

Vastine:

Maakuntakaavatilanne on muuttunut lausunnon antamisen jälkeen Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan tultua voimaan 26.1.2018. Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava kumosi aiemmat Keski-Suomen maakuntakaavan sekä 1., 2., 3., ja 4. vaihemaakuntakaavat.

1. Kaavaluonnoksen ratkaisu sijoittaa Pääpohjanjärven Mannaniemeen toteuttamiskelpoisia lomarakennuspaikkoja perustui kaavan luontoselvitykseen, jonka mukaan Mannaniemessä ei ollut kaavoituksessa huomioitavia luontoarvoja. Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen ELY- keskuksen lausuntojen sekä ELY- keskuksen kanssa järjestetyn työneuvottelun perusteella Kantainsuo-Kitinsuo alue osoitetaan yleiskaavassa Pääpohjanjärven ja Pirttijärven ranta-alueiden osalta yksityisiä jo rakentuneita vanhoja lomarakennuspaikkoja lukuun ottamatta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen mukaisesti. ELY- keskuksen työneuvottelussa esittämän ko. tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualuevaraus on tarkoitus toteuttaa luonnonsuojelulain perusteella ja Mannaniemeen osoitetut lomarakennuspaikat voidaan osoittaa yleiskaavassa korvattavina rakennuspaikkoina.

2.

- Hornetinnevan alue osoitetaan yleiskaavassa Ruuhilammen ranta-alueen osalta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen mukaisesti. Ruuhilammelle kaavaluonnoksessa osoitetut kaksi Metsähallituksen uutta lomarakennuspaikkaa on poistettu. Heinälammelle yksityisen omistamalle kiinteistölle osoitettu uusi lomarakennuspaikka muutetaan korvattavaksi rakennuspaikaksi (-RA/1), koska rakennuspaikalla ei ole siirtomahdollisuutta.

- Pikkuhanhisennevan alue osoitetaan yleiskaavassa Hanhisen ranta-alueen osalta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen mukaisesti. Kiinteistöjen rakennusoikeudet on jo siirretty / osoitettu Hanhisen muille rannanosille.

- Pirttikankaanneva-Rahkaneva 2- alue osoitetaan yleiskaavassa Sarantajärven itäosan sekä Pirttijärven pohjois- ja eteläosien ranta-alueiden osalta luonnonsuojelualueeksi tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen mukaisesti. Kotajärven lounaisrannan osalta yleiskaava-alue rajataan uudelleen tarkistetun maakuntakaavan luonnonsuojelualan rajauksen reunaan. Yleiskaavassa luonnonsuojelualueiksi osoitettavien kiinteistöjen osien rakennusoikeudet on jo siirretty / osoitettu muille ranta-alueille.

3. Natura 2000- verkostoon kuuluvien ranta-alueiden aluevarauksia täsmennetään siten, että luonnonsuojelualueina (SL) osoitetaan luonnonsuojelulain perusteella toteutettavaksi tarkoitetut rannanosat. Muun lainsäädännön nojalla toteutettavat

Natura 2000- verkostoon kuuluvat ranta-alueet osoitetaan pääosin maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on erityisiä luontoarvoja (MY).

4. Luksanniemen länsirannalle osoitettujen neljän uuden rakennuspaikan siirtäminen pohjoisemmaksi Heinätienlahden metsäiselle rannanosalle ei ole rannan huonon rakennuskelpoisuuden (alava rannanosa) perusteltua. Maanomistajan esityksen perusteella yksi avoimelle peltorannalle osoitetuista rakennuspaikoista siirretään metsäsaarekkeeseen sijoittuvaksi takamaaston asuinrakennuspaikaksi ja toinen rakennuspaikka siirretään Heinätienlahden metsäisen rannanosan reunaan Lahtikallion talouskeskuksen kohdalle.

Metsähallitus

METSÄHALLITUKSEN LAUSUNTO 17.8.2015 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVALUONNOKSESTA

Lausunto:

Karstulan kunnan edustajat, kaavaa laativa konsultti ja Metsähallituksen edustajat pitivät 16.6.2015 kaavaa koskevan neuvottelun ja neuvottelussa sovittiin, että Metsähallitus toimittaa lausuntonsa 31.8.2015 mennessä.

1. Kaavaluonnokseen on merkitty Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevia alueita SL-merkinnällä. Näiltä alueilta SL-merkintä tulisi poistaa ja alueet tulisi merkitä kaavakarttaan maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M-alue). Liitekartoissa luettelo kohteista, joista SL-merkintä tulisi poistaa. Siltä osin kuin nämä alueet ovat Naturassa, on niiden toteutustapa jokin muu kuin luonnonsuojelulaki. Karttoihin on merkitty Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnoimat maat vihreällä, julkisten hallintotehtävien (luontopalvelut) punaisella ja Natura mustalla kenorasterilla.

Edellä esitetyt Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevat alueet sijaitsevat seuraavien vesistöjen ranta-alueilla: Vihilampi, Lehtolampi, Sopenlampi, Konilampi ja nimetön lampi siitä itään, Pienilampi, Vahvasenjoen varsi

2. Metsähallitus esittää Teerijärven länsirannan MY-merkinnän muuttamista M-merkinnäksi. Metsähallituksen tietojen ja kaavan luontoselvityksen perusteella kohteella ei ole sellaisia luontoarvoja, jotka edellyttäisivät MY-merkintää.

3. Metsähallitus esittää, että Vahankajärvelle osoitettaisiin yksi uusi lomarakennuspaikka. Uuden lomarakennuspaikan sijainti selviää liitteenä olevasta karttaotteesta. Lisäksi liitekartoista selviää ne ranta-alueet, joilta Metsähallitus esittää rakennuspaikkojen poistamista. Poistettavat rakennuspaikat tulisi todeta mitoitustaskelmissa käyttämättömänä rakennusoikeutena.

Metsähallituksella ei ole muuta lausuttavaa kaavaluonnoksesta. Metsähallitus pyytää, että lausuntoon lähetetään vastine.

Vastine:

1. Natura 2000 verkostoon kuuluvat ranta-alueet osoitetaan rantaosayleiskaavaehdotuksessa yhdenmukaisesti MY- alueiksi (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja) niiltä osin, kun Naturan toteutustapa on jokin muu kuin luonnonsuojelulaki.

SL- merkinnät poistetaan ja muutetaan MY- aluevarausmerkinnöiksi Metsähallituksen omistamien Vihilammen, Iso Hoikkalammen, Neliskulmaisen, Kotasen, Lehtolammen, Sopenlammen, Lummelammen, Konilammen (ja nimettömän lammen) ja Pienilammen ranta-alueiden osalta.

Vahvasenjoen natura-alueen toteutustapa on luonnonsuojelulaki. Vahvasenjoen varren Metsähallituksen omistamien alueiden osalta kaavaluonnosta muutetaan siten, että Natura 2000- verkostoon kuuluva jokivarren alue osoitetaan koko Natura-alueen osalta luonnonsuojelualueeksi (SL). Lisäksi perustetut jokivarren luonnonsuojelualueet osoitetaan luonnonsuojelualueina (SL) perustetun luonnonsuojelualueen mukaisessa laajuudessa. Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (luontopalvelut) jokivarren kiinteistöt osoitetaan luonnonsuojelualueeksi myös natura-alueen ulkopuolista osin. Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnoimien jokivarren kiinteistöjen alueet muutetaan lausunnon mukaisesti maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M) jokivarren Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden ulkopuolisilta osin.

2. Teerijärven länsirannan alue on luokiteltu kaavan luontoselvityksessä valtakunnallisesti arvokkaaksi kohteeksi. Luontoselvityksen mukaan kyse on valtakunnallisen moreeniselvityksen kohteesta (kumpumoreenialue). Luontoselvityksen mukaan alueen biologiset arvot ovat vaatimattomat, kuten lausunnessakin esitetään. Valtakunnallisesti merkittävä kumpumoreenialue on kuitenkin perusteltu huomioida kaavassa MY- merkinnällä.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

3. Lausunnessa esitetty uuden rakennuspaikan alue Vanhankajärven ranta-alueella sijoittuu kaavan luontoselvityksen mukaiselle linnuston kannalta huomionarvoiselle rannanosalle (Koskelanjoen suu 17b). Luontokohde Koskelanjoen suu kuuluu luontoselvityksen paikallisesti arvokkaaksi luokiteltuun useampiosaiseen Vahangan matalikot- luontokohteeseen.

Keski-Suomen ELY- keskus pitää lausunnessaan ongelmallisena uusien rakennuspaikkojen sijoittamista luontoselvityksen huomionarvoisten luontokohteiden alueille. Tästä syystä kaavaehdotuksen valmistelussa on jouduttu siirtämään kaavaluonnoksessa osoitettuja uusia rakennuspaikkoja huomionarvoisten luontokohteiden alueilta saman maanomistajan muille rannoille, jos siirto on ollut maanomistusolojen ja kaavan muiden tavoitteiden puolesta mahdollista. Tästä syystä lausunnessa esitetyn uuden rakennuspaikan lisääminen ko. Vanhankajärven ranta-alueelle ei ole perusteltua, vaikka lähtökohtaisesti Metsähallituksella jää kokonaisuutena tarkasteltuna kaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteen mukaista rakennusoikeutta kaavassa osoittamatta.

Kaavaluonnosta ei muuteta lausunnon perusteella tältä osin.

Peuralammelta poistetaan kaavaluonnoksessa osoitetut kaksi uutta lomarakennuspaikkaa, Iso Täilammelta poistetaan kolme uutta lomarakennuspaikkaa ja Pieni Täilammelta poistetaan kaksi uutta lomarakennuspaikkaa lausunnessa esitetyn mukaisesti. Samalla Täilampien kaava-alueen rajausta muutetaan siten, että kaavaluonnoksessa osittain M- alueiksi osoitetut turvetuotantoalueet rajautuvat ainaakin pääosiltaan kaava-alueen ulkopuolelle.

Ylä-Kaijanlammelta poistetaan kaksi uutta Metsähallituksen omistamalle tilalle Suoja-Ilomäki 226-409-5-176 kaavaluonnoksessa osoitettua uutta lomarakennuspaikkaa. Kyseisen kaavaluonnoksessa osoitetun loma-asuntoalueen kolmas uusi rakennuspaikka sijaitsee yksityisessä omistuksessa olevalla naapurikiinteistöllä eikä tätä rakennuspaikkaa ole perusteltua poistaa.

Poistetut rakennuspaikat kirjataan kantatilaselvitykseen / mitoituslaskelmiin käyttämättömänä rakennusoikeutena.

Metsänhoitoyhdistys Karstula-Kyyjärvi ry

METSÄNHOITOYHDISTYS KARSTULA-KYYJÄRVI RY:N LAUSUNTO 17.6.2015 KARSTULAN
ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVALUONNOKSESTA

Lausunto:

Kaavasta tiedottaminen ja osallistaminen on pyritty tekemään huolella ja avoimesti. Kaavan laaja valmisteluaineisto on kattavasti nähtävillä kunnan internet-sivuilla. Erityisen hyvänä pidämme sitä, että kaava-alueen maanomistajia tiedotetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan henkilökohtaisella tiedotuskirjeellä kaavan vireille tulemisesta, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Rantaosayleiskaava koskee eniten juuri maanomistajia, joten on hyvä, että heitä lähestytään tällä tavoin henkilökohtaisesti. Näin maanomistajat saadaan parhaiten osallistettua kaavan valmisteluun.

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluasiakirjojen mukaan osallisten joukosta puuttuvat kuitenkin kokonaan edustavimmat maanomistajien ja metsänomistajien järjestöt eli paikalliset yhdistykset. Kaavan OAS:ssa kohdassa 4. Osalliset sekä kaavaselostuksessa tulisi olla ehdottomasti mainittu ainakin paikallinen tuottajayhdistys ja metsänhoitoyhdistys.

Pyydämme jatkossa kuntaa huomioimaan, että kaikki maanomistajia tai metsänomistajia koskevat lausunto- ja kommenttipyynnöt lähetetään ilman eri pyyntöä myös paikalliselle tuottajayhdistykselle (MTK Karstula-Kyyjärvi) ja metsänhoitoyhdistykselle (MHY Karstula-Kyyjärvi).

Kaavamerkintöjen selostukset ja kaavamääräykset

Kaavaviranomainen ohjaa rakennuspaikkasijoittelua voimakkaasti esimerkiksi M ja MY -alueille kohdistettavan asuin- ja loma-asuntorakentamiskiellon kautta. Sen vuoksi on ehdottoman tärkeää, että kaavaan merkittävät rakennuspaikat pyritään sijoittamaan kaavan suunnittelu- ja mitoitusperiaatteiden puitteissa mahdollisimman tarkkaan maanomistajan toiveiden mukaisesti.

Yleiskaavamääräyksen kohtaa 9 (Ranta-alueiden metsien käsittelyssä tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia valtakunnallisia ranta-alueita koskevia metsänkäsittelysuosituksia) ei näkemyksemme mukaan ole välttämätöntä pitää mukana koko kaava-aluetta koskevana määräyksenä. Tällaisenaan määräys kattaa valtavat pinta-alat ja kaikki yleiskaavoitetut vesistöjen ranta-alueet. Metsien käsittelyä ohjataan joka tapauksessa mm. metsälain säädösten ja metsäsertifioinnin kautta. ***Siksi voisikin pohtia, riittäisikö em. yleiskaavamääräys pelkästään MY kaavamerkinnälle.***

Lisäksi kiinnitämme huomiota yleiskaavamääräyksen kohtaan 7, joka koskettaa pohjavesialueita. Kaavamääräys tulee muuttamaan pohjavesien suojelusuunnitelmien statusta. Kunnan valtuustojen käsittelemät ja hyväksymät suojelusuunnitelmat ovat periaatteessa suosituksia, mutta erilaisten kaavojen vahvistu-

misten kautta niistä muodostuu velvoittavia määräyksiä. Tämän vuoksi on tärkeää huomata ja ymmärtää, että tällaisten erilaisten suunnitelmien ja muiden vastaavien asiakirjojen sisällössä tulisi välttää ehdottomia ja tiukkoja sanamuotoja.

SL kaavamerkintä on hyvin perusteltu ja relevantti. Myös MY kaavamerkintä on hyvä, vaikka pitääkin sisällään monenlaisia kohteita. Kaava on näin kokonaisuutena paljon luettavampi, kun erilaiset arvokkaat luontokohteet on koottu yhden kaavamerkinnän alle.

Nähtävillä olevaan rantaosayleiskaavaluonnokseen emme esitä varsinaisia korjauksia ja muutoksia. Metsänomistajien ja metsätalouden osalta selvitykset ja kaava-aineistot ovat asiallisesti tehtyjä.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman osallisten luetteloon lisätään MTK-Karstula ja Metsänhoitoyhdistys Karstula-Kyyjärvi.

Rantayleiskaavan rakennuspaikkojen sijoittelussa joudutaan yhteen sovittamaan lukuisia eri tavoitteita. Maanomistajien esittämiä tavoitteita mm. rakennuspaikkojen sijoittelua koskien on kuultu kaavan vireilletulovaiheessa järjestetyssä kyseilyssä ja nyt luonnosvaiheen kuulemisessa. Maanomistajien esitykset rakennuspaikkojen sijoittelua koskien on otettu aina huomioon, kun se on ollut kaavan muut tavoitteiden mukaan mahdollista. Rakennuspaikkojen sijoittelua koskevat esitykset on huomioitu mahdollisimman tasapuolisesta noudattaen yhtenäisesti kaavan suunnitteluperusteita.

Yleiskaavamääräyksen kohta 9. Ranta-alueiden metsien käsittelyssä tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia valtakunnallisia ranta-alueita koskevia metsänkäsittelysuosituksia, muutetaan muotoon: Ranta-alueiden metsien käsittelyssä tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Yleiskaavamääräyksen kohta 7. poistetaan tarpeettomana.

Mtk-Keski-Suomi ry

MTK KESKI-SUOMI RY:N LAUSUNTO 17.6.2015 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAARVALUONNOKSESTA

Lausunto:

Kaavasta tiedottaminen ja osallistaminen on pyritty tekemään huolella ja avoimesti. Kaavan laaja valmisteluaineisto on kattavasti nähtävillä kunnan internet-sivuilla. Erityisen hyvänä pidämme sitä, että kaava-alueen maanomistajia tiedotetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan henkilökohtaisella tiedotuskirjeellä kaavan vireilletulosta, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Rantaosayleiskaava koskee välittömimmin juuri maanomistajia, joten on hyvä, että heitä lähestytään tällä tavoin henkilökohtaisesti. Näin maanomistajat saadaan varmimmin osallistettua kaavan valmisteluun.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen osallisten luetteloon tulisi kuitenkin lisätä alueen maa- ja metsätalouden harjoittajia ja maanomistajia edustavat yhdistykset MTK-Karstula ja Metsänhoitoyhdistys Karstula-Kyyjärvi. Näiltä tahoilta tulisi myös pyytää lausunto tästä kaavaluonnoksesta ja myöhemmin kaavaehdotuksesta.

Kaavasunnittelun lähtökohdat, perusselvitykset sekä muut suunnitelmat ja selvitykset on esitetty perusteellisesti. Samoin kaavan suunnittelu- ja mitoitusperiaatteet on purettu kaavaselostuksessa ymmärrettävästi ja perusteltu selkeästi. Kaavaselostuksesta on pääteltävissä myös se, että valmistelussa on todella pyritty turvaamaan maanomistajien tasapuolinen kohtelu.

Kaavamerkintöjen selitykset ja kaavamääräys –dokumentissa yleiskaavamääräykset – osiossa kohta 9 (Ranta-alueiden metsien käsittelyssä tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia valtakunnallisia ranta-alueita koskevia metsänkäsittelysuosituksia) ei näkemyksemme mukaan ole välttämätöntä pitää mukana koko kaava-aluetta koskevana määräyksenä. Metsien käsittelyä ohjataan joka tapauksessa metsälain ja mm. sertifiointisääntöjen kautta. Tämä kaavamääräys on myös ranta-alueiden rajausten vuoksi hieman epämääräinen, koska M- ja MY-alueiden laajuus vesistöjen ympärillä vaihtelee melkoisesti, eikä määräyksestä käy ilmi kuinka ranta-alue –käsite tässä määritellään.

Kaavaviranomainen ohjaa rakennuspaikkasijoittelua voimakkaasti esimerkiksi M- ja MY- alueille kohdistettava asuin- ja loma-asuntorakentamisen ehdottoman kiellon kautta. Sen vuoksi on suotavaa, että kaavaviranomainen käy tarvittaessa maanomistajien kanssa vielä kaavavalmistelun tässä vaiheessa avointa keskustelua yksittäisten rakennuspaikkojen sijoittelusta. Oleellista on, että kaavaan merkittävät rakennuspaikat pyritään sijoittamaan kaavan suunnittelu- ja mitoitusperiaatteiden puitteissa mahdollisimman tarkkaan maanomistajan toiveiden mukaisesti.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman osallisten luetteloon lisätään MTK-Karstula ja Metsänhoitoyhdistys Karstula-Kyyjärvi.

Yleiskaavamääräyksen kohta 9. Ranta-alueiden metsien käsittelyssä tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia valtakunnallisia ranta-alueita koskevia metsänkäsittelysuosituksia muutetaan muotoon: Ranta-alueiden metsien käsittelyssä tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Rantayleiskaavan rakennuspaikkojen sijoittelussa joudutaan yhteen sovittamaan lukuisia eri tavoitteita. Maanomistajien esittämiä tavoitteita on kuultu kaavan viireilletulovaiheessa järjestetyssä kyselyssä ja nyt luonnosvaiheen kuulemisessa. Maanomistajien esitykset rakennuspaikkojen sijoittelua koskien on huomioitu aina, kun se on ollut kaavan muut tavoitteet huomioiden mahdollista. Rakennuspaikkojen sijoittelua koskevat esitykset on huomioitu mahdollisimman tasapuolisesta noudattaen kaavan suunnitteluperusteita.

Karstulan kunta

VASTINE

Soinin kunta

SOININ KUNNAN LAUSUNTO 8.6.2015 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN
RANTAOSAYLEISKAARVALUONNOKSESTA

Lausunto: *Soinin kunnalla ei ole huomauttamista asian johdosta.*

Vastine:

Kaavaluonnosta ei ole tarpeen muuttaa lausunnon perusteella.

UPM-Kymmene Oyj

UPM KYMMENE OYJ:N MIELIPIDE/LAUSUNTO 5.6.2015 JA SEN TÄYDENNYS 3.8.2015 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVALUONNOKSESTA

Lausunto:

1. SL-aluevaraukset

Kaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueeksi (SL) Natura -alueita, joiden toteutuskeinona on muu kuin luonnonsuojelulaki. Esitämme mielipiteenä, että SL -merkinnällä osoitetaan kaavassa ainoastaan luonnonsuojelulailla toteutettavaksi tarkoitetut alueet.

Esimerkkinä mainitaan Lehtolammen alue on Natura-päätöksen mukaisesti toteutettu metsälailla, joten SL-merkintä tulee poistaa kaavaluonnoksesta. Vastaavasti tulee SL-merkintä poistaa kaikilta UPM:n alueille sijoittuvilta Natura-alueilta, joiden toteutuskeinona on jokin muu laki kuin luonnonsuojelulaki.

UPM on tehnyt Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat Laihistennevan-Härkänevan-Vahvasenjoen ja Aittosuo-Leppäsu-Uitusharjun alueille (liitteenä). Näissä sopimuksissa on sovittu alueiden hoidon periaatteista metsälain mukaisesti ja todettu, että estettä kaavoitukselle tai kaavateiden rakentamiselle ei ole. Em. sopimuksissa on liitteenä kartat, joiden mukaiset periaatteet tulee näkyä myös kaavaratkaisussa, koska kyseisissä sopimuksissa on sovittu alueiden toteutuksesta viranomaisen kanssa.

2. Tonttien sijoittelu

Punsanjoen rannalle osoitettu yksittäinen tontti tulee siirtää Kortejärvelle 2 muun tontin viereen. Punsanjoen yksittäinen tontti on pehmeällä suolla ja kulku-yhteyden rakentaminen tontille on käytännössä mahdotonta. Tontin siirrolla saman kiinteistön sisällä toteuttamiskelpoiseen paikkaan saadaan samalla syntyvän pidempi yhtäjaksoinen vapaan rannan vyöhyke.

Kaavaluonnoksessa esitetyt tonttien sijoittelut joudutaan tarkistamaan maastossa, joten lähetämme muiden tonttien osalta mahdolliset kommentit maastotarkastuksen jälkeen alkusyksystä.

Punajärven rannalla pohjoisessa punaisella ruksitut rakennuspaikat siirretään etelämmäksi kartalle osoitettuun paikkaan.

Pohjoisessa joen varrelta siirretään kolme rakennuspaikkaa Sauna-Uituksen rannalle kartalle osoitettuun paikkaan. Yksi paikka jää joelle.

Vastine:

1. Natura 2000 verkostoon kuuluvat ranta-alueet osoitetaan rantaosayleiskaavaehdotuksessa yhdenmukaisesti MY- alueiksi (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja) niiltä osin, kun Naturan toteutustapa on jokin muu kuin luonnonsuojelulaki.

SL- merkinnät poistetaan ja muutetaan MY- aluevarausmerkinnöiksi UPM:n omistamien niiden ranta-alueiden osalta, joiden toteutuskeinona on jokin muu laki kuin luonnonsuojelulaki.

Karstulan kunta on laadituttanut kaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa luonnonsuojelulain mukaisen natura-arvioinnin koskien mm. UPM:n Kotasen, Kodantakasen ja Vekkaan Natura 2000- verkostoon kuuluville ranta-alueille kaavaluonnoksessa osoitettuja uusi lomarakennuspaikkoja. ELY- keskus on antanut lausunnon arvioinnista. Natura-arvioinnin ja ELY- keskuksen lausunnon perusteella uusien rakennuspaikkojen osoittaminen Kotasen, Kodantakasen ja Vekkaan ranta-alueille on ongelmallista, vaikka Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharjun Natura-alueen toteutustapa on maa-ainelaki ja vesilaki ja alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmasa on sovittu alueiden käyttömahdollisuuksista. Natura-arvioinnin ja ELY- keskuksen lausunnon perusteella rakennuspaikkojen osoittaminen ei olisi lainkaan mahdollista tai rakennuspaikat eivät voisi olla tavanomaisia omarantaisia rakennuspaikkoja. Toisaalta, kun naturan toteutustapa on muu kuin luonnonsuojelulaki, niin rakennuspaikkojen osoittaminen korvattavina rakennuspaikkoina ei olisi mahdollista. ELY- keskuksen lausunnon mukaan ensisijaisesti tulisi selvittää natura-alueille kaavaluonnoksessa sijoittuvien uusien rakennuspaikkojen siirtomahdollisuus UPM:n muille ranta-alueille.

Kaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa selvitettiin UPM:n kaava-alueella omistamat ranta-alueet, joille rakennusoikeutta voitaisiin siirtää UPM:n omistuksessa olevilta Natura 2000- verkostoon kuuluvilta ranta-alueilta sekä myös muilta luonnonympäristöltään arvokkailta ranta-alueilta. Lisäksi selvityksessä huomioitiin ELY- keskuksen lausunnon perusteella valta/kantateiden mahdolliselle melualueelle kaavaluonnoksessa sijoittuvat uudet rakennuspaikat sekä Vapon lausunnon perusteella toimivien turvetuotantoalueiden suojavyöhykkeelle sijoittuvat uudet rakennuspaikat. Selvityksen perusteella kaavaluonnosta muutetaan seuraavasti:

- Vekkaalta siirretään kolme (3) rakennuspaikkaa Ylä-Kastejärvelle (peruste natura-arvot)
- Pirttilammelta siirretään kolme (3) rakennuspaikkaa Ylä-Kastejärvelle (peruste maakuntakaavan luonnonsuojelualue, Tynnörsuon turvetuotantoalue)
- Vehkalammelta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Iso-Haapiselle (peruste kantatien 77 melualue)
- Tynnörlammelta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Iso-Haapiselle (peruste Tynnörsuon turvetuotantoalue)
- Kodantakaselta siirretään kaksi (2) rakennuspaikkaa Punajärvelle (peruste natura-arvot)
- Kodantakaselta siirretään kaksi (2) rakennuspaikkaa Särkijärvelle (peruste natura-arvot)
- Kodantakaselta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Ylä-Viivajärvelle (peruste natura-arvot)
- Lahnajoelta siirretään kaksi (2) rakennuspaikkaa Ylä-Viivajärvelle (peruste kaavan luontoselvityksen arvokas luontoarvo)
- Kotaselta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Sauna-Uitukselle (peruste natura-arvot)
- Haukilammelta siirretään yksi (1) rakennuspaikka Sauna-Uitukselle (peruste kaavan luontoselvityksen huomionarvoinen luontoarvo)

2. Kaavan suunnitteluperiaatteena on ollut, että rakennuspaikkojen siirtoja ei tehdä vesistöltä toiselle ilman erityisiä perusteita. Suunnittelukäytännön mukaan erityinen peruste voi olla esim. luontoarvon turvaaminen. Rannan huonoa rakennuskelpoisuutta ei ole pidetty erityisenä siirtoperusteena. Myöskään yhtenäisen rakentamisesta vapaan rannan lisääntyminen ei ole ollut lähtökohtaisesti erityinen siirtoperuste.

Mielipiteenä esitetylle Punsanjoen rakennuspaikan siirrolle Kortejärvelle ei ole nähtävissä kaavan suunnittelukäytännön mukaisia erityisiä perusteita. Kaavaluonnosta ei muuteta tältä osin.

UPM:n omistama Punajärven ranta-alueen tila 226-410-2-92 on ollut mukana em. kohdassa 1. esitetystä laajemmassa tarkastelussa, jonka tarkoituksena on ollut mm. etsiä UPM:n omistamien Natura 2000- verkostoon kuuluvien ranta-alueiden rakennusoikeuksille siirtopaikkoja. Siirtomahdollisuuksista on neuvoteltu myös UPM:n edustajien kanssa. Selvityksen perusteella Punajärven ranta-alueen tilalle 226-410-2-92 siirretään kahden uuden lomarakennuspaikan rakennusoikeus Natura 2000- verkostoon kuuluvan Kodantakasen ranta-alueelta. Samassa yhteydessä tilan pohjoisosasta siirretään toinen mielipiteenä esitetystä kaavaluonnoksen mukaisista uusista lomarakennuspaikoista Koppelniemen eteläpuoliselle loma-asuntoalueelle.

Mielipiteenä esitetylle jokivarren rakennuspaikkojen siirrolle Sauna-uituksen ranta-alueelle ei ole nähtävissä kaavan suunnittelukäytännön mukaisia erityisiä perusteita. Kaavaluonnosta ei muuteta mielipiteen perusteella tältä osin.

UPM:n omistama Sauna-Uituksen ranta-alueen tila 226-409-4-191 on ollut myös mukana laajemmassa tarkastelussa, jonka tarkoituksena on ollut mm. etsiä UPM:n omistamien Natura 2000- verkostoon kuuluvien ranta-alueiden rakennusoikeuksille siirtopaikkoja. Siirtomahdollisuuksista on neuvoteltu UPM:n edustajien kanssa. Selvityksen perusteella Sauna-Uituksen ranta-alueen tilalle 226-409-4-191 siirretään yhden uuden lomarakennuspaikan rakennusoikeus Natura 2000- verkostoon kuuluvan Kotasen ranta-alueelta ja yhden uuden lomarakennuspaikan rakennusoikeus kaavan luontoselvityksen huomionarvoiselta Haukilammen ranta-alueelta.

Vapo Oy

VAPO OY:N MIELIPIDE/LAUSUNTO 25.6.2015 KARSTULAN ITÄISTEN JA LÄNTISTEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAVALUONNOKSESTA

Lausunto: 1. Turvetuotantoalueiden ympäristölupien huomioiminen osayleiskaavassa

Kaava-alueelle sijoittuvat seuraavat Vapo Oy:n tuotannossa olevat tai muutoin lainvoimaiset turvetuotantoalueet: Juuvinsuo, Kaijansuo, Martinsuo, Pirttiahonsuo, Sammakkoneva, Suoniemensuo, Suurensuonneva, Tynnörsuo, Vastinginsuo ja Voimäensuo.

Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (OH 2/2013) mukaan asutuksen etäisyys uusiin turvetuotantoalueisiin nähdessä tulisi olla vähimmillään 500 metriä. Suojavyöhykkeellä pyritään ennen kaikkea ehkäisemään turvetuotannosta mahdollisesti muodostuvia pöly- ja meluhaittoja asutukselle.

Vapo Oy katsoo, että kaavoittajan tulee ottaa huomioon edellä esitetty ohjeistus niin uusien kuin toiminnassa olevien turvetuotantoalueiden osalta. Suositeltavaa on, että loma-asutuspaikkoja ei kaavoitettaisi alle 500 metrin etäisyydelle turvetuotantoalueesta, jolloin vältetään mahdollisia ristiriitoja loma-asuntorakentamisen ja turvetuotannon välillä.

Vaihtoehtoisesti kaavaselostuksessa tulee viitata Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeistuksessa esitettyyn suojavälimatkaan, jolloin loma-asunto-alueen toimija tai tuleva toimija on tietoinen kiinteistöön mahdollisesti vaikuttavista ympäristötekijöistä.

2. Maakuntakaavoituksen toteuttamismahdollisuudet

Keski-Suomen turvetuotantoa käsittelevä vaihemaakuntakaava 111 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 14.11.2012. Ympäristöministeriö vahvisti kaavan 5.12.2014, mutta Keski-Suomen liitto valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Yleiskaavoituksessa tulee ottaa huomioon, että rantaosayleiskaava ei muodosta estettä tai hankaloita vaihemaakuntakaavassa turvetuotannolle osoitettujen alueiden varausmerkinnän mukaista maankäyttöä. Vaihemaakuntakaavaan merkityt tu- kaavavaraukset perustuvat laajaan selvitysaineistoon niin rakennetun ympäristön kuin vesistöjen kuormituksen osalta, jolloin myös asutuksen ja rantojen sielokyky suhteessa kaavassa varattuihin turvetuotantoalueisiin on todettu kestäväksi.

Edellä mainittujen asiakohtien lisäksi Vapo Oy toteaa, että rantaosayleiskaava tulee laatia kaikkia alueen maanomistajia kunnioittaen ja elinkeinojen jatkuvuus huomioon ottaen. Turvetuotannon ja kaavan yhteensovittamisen kannalta pi-

dämme tärkeänä turvetuotannon harjoittajien ja kaavoittajan välistä yhteydenpitoa.

Vastine:

1. Kaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteen mukaan myös turvetuotantoalueiden läheiset ranta-alueet mitoittavat rantarakennusoikeutta ja tämä rakennusoikeus on kaavaluonnoksessa osoitettu. Ranta-alueiden kaavoittaminen ilman rantarakennusoikeutta turvetuotantoalueiden vuoksi olisi kohtuutonta erityisesti yksityisten maanomistajien kannalta.

Metsähallituksen omistamien ranta-alueiden osalta kaavaluonnoksessa osoitettuja uusia rakennuspaikkoja poistetaan Kajansoiden turvetuotantoalueiden läheisyydestä (Iso- ja Pieni Tälampi, Peuralampi ja Ylä-Kaijanlampi) Metsähallituksen lausuntoon perustuen. Samalla Tälampien kaava-alueen rajausta muutetaan siten, että kaavaluonnoksessa osittain M- alueiksi osoitetut turvetuotantoalueet rajautuvat ainakin pääosiltaan kaava-alueen ulkopuolelle.

Tynnörsuon turvetuotantoalueen pohjoispuolella sijaitsevat Pirttilammen ranta-alueelle on kaavaluonnoksessa osoitettu yksi uusi lomarakennuspaikka Vapo OY:n omistuksessa olevalle kiinteistölle TYNNÖRSUO IV 22640300550000 (kiinteistö kaavaluonnosta laadittaessa). Tilaan 22640300550000 on hankittu lisämaata ja nykyiseen tilaan TYNNÖRSUO IV 22640300550001 kuuluu hieman enemmän Pirttilammen rantaa ja lammen tausta-alueita.

Kaavaluonnoksessa Pirttilammelle osoitettu uusi lomarakennuspaikka poistetaan Vapo OY:n omistamalta tilalta TYNNÖRSUO IV 22640300550001 lausunnon perusteella. Myös UPM Kymmene Oyj:n kiinteistöille Tynnörsuon turvetuotantoalueen suoja-alueelle kaavaluonnoksessa osoitetut Pirttilammen ja Tynnörlammen uudet lomarakennuspaikat voidaan siirtää muiden vesistöjen ranta-alueille.

Edellä esitettyjen kaavaluonnokseen tehtävien muutosten jälkeen lausunnossa mainittujen turvetuotantoalueiden läheisyyteen (500 m suojavyöhykkeelle) ei juurikaan sijoitu uusia rakennuspaikkoja. Mahdolliset yksittäiset uudet rakennuspaikat ovat yksityisten maanomistajien perusrakennusoikeuksia, joita ei ole mahdollista sijoittaa muualle.

2. Maakuntakaavatilanne on muuttunut lausunnon antamisen jälkeen Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan tultua voimaan 26.1.2018. Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava kumosi aiemmat Keski-Suomen maakuntakaavan sekä 1., 2., 3., ja 4. vaihemaakuntakaavat. Keski-Suomen tarkistetussa maakuntakaavassa ei ole osoitettu turvetuotantoalueita.

Edellä kohdassa 1. kuvattujen kaavaluonnokseen tehtävien muutosten jälkeen osayleiskaavaratkaisu huomioi varsin hyvin alueella sijaitsevat ja myös vanhassa vaihemaakuntakaavassa esitetyt turvetuotantoalueet.